VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1876 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 43 — Vol. LIII vuosikerta   Sudbury, Ont.   Torstai, huhtik. 17 p. — Thursday, April 17, 1969

Quebec voi myös liittyä medicareen

Sunnuntaikalastaja voi saada Ontariossa $1,000 sakon tupakoinnista – Air Canada saattaa joutua lakkotilaan

Montreal. — Noin $250 miljoonan hintainen "koepallo" leijaa nyt poliittisessa ilmatilassa Quebecin lääkärienyhdistyksen (Medical Association) aloittaessa tänään (torstaina) vuosikokouksensa Montrealissa.

Noin 4,000 jäsentä edustavan lääkärien yhdistyksen ratkaistavaksi tulee, ryhtyykö se kannattamaan nyt esitettyä vihjettä, että Quebec liittyy myös kansalliseen sairaushuoltoon (medicareen), tai jatkaako yhdistys edelleen vastarintapolitiikkaansa?

Nyt vallassa oleva Union Nationale-puolue lupasi epämääräisesti puhuen v. 1966 vaalikampanjan yhteydessä, että valituksi tultuaan se järjestää sairaushuollon. Sitä edeltänyt liberaalipuolueen hallitus nimitti kuninkaallisen komissionin tutkimaan tätä kysymystä. Mutta mitään ei ole tapahtunut. Tosiasiassa, yhdessä Ontarion ja Manitoban kanssa, Quebecin hallitus on vastustanut kiihkeästi kansallista sairaushuoltolakia.

Yhtenä syynä on pidetty sairaushuollon aiheuttamia "maksuja", joiden arvioitiin nousevan — jos maakunta olisi liittynyt kansalliseen medicareen — $231 miljoonaan v. 1968-69 ja $15 miljoonaa korkeammaksi summaksi seuraavana vuonna. Toisaalta on kuitenkin osoitettu, että yhteenlaskien quebecilaiset maksavat nyt sairaushuollostaan, erinäisistä ryhmävakuutuksista, yksityisistä lääkäreissä käynneissä jne $200 miljoonaa!

Vähää ennen kuin hän lähti lomailemaan Bermudaan pääministeri Jean-Jacques Bertrand antoi nauhoitetun haastattelun, minkä yhteydessä hän vihjasi, että Quebec voi liittyä kansalliseen sairaushuoltosuunnitelmaan. Tätä aikaisemmin hän on puhunut kiivaasti Quebecin "oikeuksien loukkaamisen vaarasta" väittäen, että liittohallitus yrittää medicare-ohjelmalla sekaantua Quebecin sisäisiin asioihin. Mr Bertrandin edeltäjä, edesmennyt pääministeri Daniel Johnson vastusti medicarea sen vuoksi, kun sen alaisuuteen tulevat kaikki kansalaiset. Hänen mielestään se palvelu olisi pitänyt rajoittaa vain "köyhille".

Liikemiespiirit ja suuri osa maakunnan lääkärikunnasta on vastustanut sairashuoltoon liittymistä sen "korkean hinnan" perusteella. Osa lääkärikunnasta ja huomattava määrä maakunnan väestöstä katsoo kuitenkin, että Quebecissa tarvitaan kipeästi medicare-palvelua.

Liittovallion vuonna 1968 suorittaman tutkimuksen perusteella on tiedoitettu, että quebecilaiset maksavat nyt eri muodoissa jo noin $200 miljoonaa vuodessa lääkärin palveluksista.

Täten yleiseen medicareen siirtyminen ei aiheuttaisi muuta kuin noin $50 miljoonan lisämenot, mistä liittohallitus maksaisi yleispiirtein puhuen toisen puolen!

Kaikkien tunnettujen tosiasiain perusteella oletetaan, että on vain ajan kysymys, jolloin Quebec luopuu kielteisestä asenteestaan ja liittyy medicareen, mistä olisi asiantuntijain mukaan suuri hyöty Quebecin väestölle yleensä.

TUPAKOINNISTA VOI TULLA SUURI SAKKO

Toronto. — Ontarion metsämailla kalastusmatkoilla oleva mies tai nainen voi saada joko piipun tai savukkeen polttamisesta jopa tuhannen dollarin sakon!

Uusi metsäpalojen ehkäisylaki (Forest Fires Prevention Act) säätää tupakointipannan Ontarion metsissä huhtikuun 1 pn ja lokakuun 31 pn väliseksi ajaksi.

N.s. paloalueilla olevien asuntojen ja kesämökkien omistajien täytyy myös huolehtia, että heidän roskienpolttopaikkansa täyttävät uuden lain vaatimukset. Roskien polttopaikan (incinerator) tai -laitoksen täytyy olla täysin suljetun; sen päällä tulee olla paksu (heavy-duty) verkko; polttopaikan pitää olla 15 jalan päässä metsästä ja sen ympäriltä on puhdistettava 5 jalan säteellä maa kivipohjaa tai raakamaata myöten.

Näiden säädösten alaiseksi tulee Bruce Peninsulan pohjoinen osa ja kaikki mikä on epämääräisen Midlandista Orilliaan kulkevan rajan pohjoispuolella, Peterboroughin kaakkoispuolella, pitkin No. 7 maantietä Smith Fallsille ja pohjoiseen Arnprioriin. Alue loppuu maakunnan kaukaiseen pohjoisosaan.

Myös moottorisahojen käytössä on tiukempia säädöksiä. Sahaa ei saa käynnistää 10 jalkaa lähempänä sitä paikkaa, missä on pantu polttoainetta (gasoliinia) koneeseen. Myös vaaditaan, että on käyttökunnossa oleva tulen sammutuslaitos (fire extinguisher) aina saatavissa moottorisahaa käytettäessä.

AIR CANADA VOI JOUTUA LAKKOTILAAN

Montreal. — Air Canada tekee suunnitelmia, joiden perusteella lopetetaan kaikki lennot puolisen aikaan lauantaina, huhtikuun 19 pnä, jolloin International Association of Machinists-unioon kuuluvat mekanikot voivat lakkoutua.

Mainitut työläiset — heitä on 6,200 — vaativat 20-prosenttista palkankorotusta vuodessa. Yhtiö on tarjonnut 23-prosenttista korotusta 3-vuotisen sopimuksen pohjalla. Torstaiaamuna tiedoitettiin, että lakon välttämisestä ei ole suurtakaan toivoa.

Kolme tyttöä karkoitettiin Tshekkoslovakiasta

Praha. — Tshekkoslovakian viranomaiset ovat karkoittaneet kolme tyttöä — yksi canadalainen, toinen suomalainen ja kolmas yhdysvaltalainen—"Tshekkoslovakian lakien vastaisten" lentolehtisten levittämisen johdosta, tiedoitti uutistoimisto CTK keskiviikkona.

Tshekkoslovakia-vastaisen toiminnan johdosta karkoitetut ovat: Angela Smart, Canada, Eva Relander, Suomi ja Romana Peters, USA. CTK ei tiedoittanut heidän kotikaupunkiensa nimiä.

Karkoitusuutisen yhteydessä kerrottiin tyttöjen tunnustaneen, että he levittivät laittomiksi julistettuja lentolehtisiä 15,000 kappaletta Ostravassa ja Ravirovissa, Moravian pohjoisosassa.

Kieransin postinjakelu jälleen moitteiden kohteena Ottawassa

Douglas sanoi kirjeen kulkeneen Toronton ja Montrealin välillä 9 päivää; ylityöpalkkamenot ovat lisääntyneet

Ottawa — Alahuoneessa tällä viikolla opposition taholta tulleiden hyökkäysten kohteeksi joutunut Canadan postiasioita hoitava yhteysministeri Eric Kierans sanoi, että hallituksella ei ole aikeita muuttaa viisipäiväistä postinjakelua tai postin lajittelumenetelmiä.

NDP:n johtaja T. C. Douglas huomioi, että hän muiden alahuoneen jäsenten kanssa, on saanut jatkuvasti valituksia "huolestuttavassa määrässä huonontuneen Canadan postipalvelun suhteen."

Mr Douglas sanoi lisäksi, että koska tämä tilanne näyttää tulleen esille postin jakelumuutosten yhteydessä, niin hän haluaisi tietää, josko ministeri Kierans aikoo tehdä muutoksia postinjakelusysteemissä.

Mr Kierans vastasi, että postinjakelun parantamiseksi tehdään useita korjauksia, mutta kaupungeissa helmikuun 17 päivänä voimaan astuneen viisipäiväiseen postinjakeluun ei suunnitella muutoksia.

NDP:n johtaja sanoi hänen hallussaan olevan kopion kirjeestä, joka osoittaa, että Montrealissa asuva henkilö oli saanut Torontosta huhtikuun 1 päivänä lähetetyn kirjeen vasta huhtikuun 10 päivänä.

Marcel Lambert (PC-Edmonton West) halusi tietää, miksi postilaitoksen ylityöpalkkamenot kasvavat jatkuvasti vaikka palvelu onkin huonontunut.

Mr Kieransin alahuoneessa esittämät tilastotiedot osoittavat, että ylityöpalkkamaksut nousivat kuluvan vuoden tammi- ja helmikuun aikana 230,000 dollariin verrattuna $ 130,000 vastaavana aikana viime vuonna.

Mr Kierans sanoi ylityöpalkkamenojen nousseen viime syksyn aikana ennen kuin siirryttiin viisipäiväiseen postinjakeluun. Hän väitti näiden menojen vähentyneen helmikuun puolivälin jälkeen.

Eräs puhemies sanoi, että ylityöpalkkamenojen suhteen ei ole annettu ristiriitaisia tietoja, mutta lisäsi, että nämä menot ovat lisääntyneet viime lokakuun jälkeen, jolloin postihallinto lopetti uusien vakituisten työläisten palkkaamisen Uusia vakituisia työläisiä sanotaan lakatun palkkaamasta viisipäiväiseen työviikkoon siirtymisen vuoksi.

Postinkantajat vastustavat sitä menetelmää kun heidän pitää lajitella koko päivän posti aamulla koko päivän jakelua varten ja jos he jättävät postinjakelureittinsä lounastauolla, niin heidän on kuljettava molempiin suuntiin omalla ajallaan.

Canadan postinkantajien unio syyttää, että postihallinto antautui vain "julkisivuneuvotteluihin" ennen kuin postinkantajat määrättiin lajittelemaan jaettavan postin ainoastaan kerran päivässä, sen sijaan kun he palasivat aikaisemmin takaisin lajitellakseen iltapäivällä kannettavan postinsa.

Joulukuun 5 päivään mennessä postihallinto ei ollut vielä tehnyt lopullista päätöstä postinkantajien kerran päivässä tapahtuvasta postin lajittelusta, mutta unio oli jo tällöin päättänyt, että systeemi voidaan ottaa käytäntöön ainoastaan siinä tapauksessa jos siitä neuvotellaan ja unio ei luvannut hyväksyä menetelmää ellei postinkantajille makseta palkkaa postireitilleen meno ja tuloajasta.

P-Korea tiedoitti ampuneensa alas USA:n lentokoneen

Tokio — Pohjois-Korea tiedoitti ampuneensa tiistaina alas suurikokoisen amerikkalaisen tiedustelukoneen. USA:n puolustusministeriöstä väitettiin laivaston tiedustelukoneen olevan kateissa Japanin merellä. Koneessa sanottiin olleen 31 henkilöä.

Korean virallinen uutistoimisto sanoi "suuren nykyaikaisesti varustetun tiedustelukoneen tunkeutuneen syvälle Pohjois-Korean ilmatilaan ja tulleen alasammutuksi kello 1.50 ip. paikallista aikaa tiistaina.

Uutistiedossa ei mainittu lentokoneessa olleiden henkilöiden kohtalosta. Tiedonannossa sanottiin ainoastaan, että Pohjois-Korean ilmavoimat ampuivat tiedustelukoneen alas korkealta lentotasolta.

USA:n puolustusministeriö sanoi nelimoottorisen laivaston EC-121-merkkisen tiedustelukoneen olleen kateissa kello 2.10 iltapäivällä. Eräs puhemies sanoi lennon alkaneen kello 7.10 aamulla ja lentokoneen komentajan olleen määräyksen alaisena, ettei kone saa mennä 50 mailia lähemmäksi Pohjois-Korean rannikkoa.

Työnantajat kiertävät alhaisinta palkkarajaa

10,000 Ontarion työläistä joutui yliriiston kohteeksi kuluvan vuoden alkuneljänneksellä

Toronto — Ontarion työministeriön eräs virkailija sanoi tiistaina, että yli 10,000 Ontarion työläistä petkutettiin kuluvan vuoden ensimmäisen kolmen kuukauden aikana, koska 1,700 työnantajaa eivät täyttäneet uuden alhaisimman palkkalain määräyksiä.

Ontarion työministeriön työvoimapalvelun johtaja R. Michael Warren sanoi maakunnan keränneen syyllisiltä työnantajilta vuoden 1969 ensimmäisen kolmen kuukauden kuluessa $261,924 alipalkattuja työläisiä varten.

Rahat kerättiin uuden, tammikuussa voimaan astuneen lain perusteella. Uusi laki säätää, että miesten alin palkka on $1.55 tunnilta rakennusteollisuudessa ja muilla aloilla $1.30 tunnilta.

Uusi työstandarttilaki, joka astui myös voimaan tammikuun 1 pnä, määrittelee, että työnantajan on maksettava "puolitoista-aikaa" 48 tuntia ylittävältä työviikon osuudelta ja asetusten määrääminä juhlapäivinä tehdystä työstä sekä tasa arvoisen palkan niin miehille kuin naisillekin samasta työstä.

Mr Warren sanoi suurimman osan riiston kohteeksi joutuneista työläisistä olevan sekatyöläisiä, kouluttamattomia intiaaneja tai siirtolaisia, jotka joutuvat työnantajien riiston kohteeksi, koska he pelkäävät tai ovat epäluuloisia hallitusvallan suhteen.

Aikaisemman neljän vuoden aikana, jolloin Ontarion maakunnan alhaisin palkka oli $1.00 tunnilta, hallitus peri 17,700 työnantajalta 2,500,000 dollaria 72,000 alipalkatulle työläiselle, sanoi Warren.

Työministeri arvioi, että yksistään tämän vuoden aikana joudutaan alipalkatuille työläisille perimään työnantajilta noin miljoona dollaria.

"Tämä osoittaa vieläkin olevan olemassa työnantajia, jotka ovat valmiita kilpailemaan tuotteillaan työläistensä riiston kustannuksella," sanoi hän.

Lain perusteella alinta palkkarajaa rikkovat työnantajat voidaan tuomita korkeintaan $1,000 sakkorangaistukseen, mutta työministeriö ei tavallisesti nosta syytettä jos työnantaja maksaa ilmoituksen tapahtuessa työläiselle kuuluvan palkan.

Eräs toinen ministeriön virkailija sanoi, että vuosittain on haastettu oikeuteen noin 500 työnantajaa, mutta tänä vuonna määrä tulee mahdollisesti olemaan paljon suurempi.

Työministeriöllä on palveluksessaan 62 tarkastajaa, jotka koettavat estää työläisten riistoa. Nämä tarkastajat suorittavat pistotarkastuksia palkkarilikirjojen suhteen ja tutkivat työläisten tekemiä valituksia.

Noin 190,000 ontariolaista työläistä — noin kahdeksan prosenttia Ontarion työvoimamäärästä — sai palkankorotuksen kun uusi alhaisin palkkalaki astui voimaan tammikuun 1 päivänä 1969.

KANNATTAA PROTESTEJA JA MIELENOSOITUKSIA

USA:n korkeimman oikeuden tuomari sanoo ihmisten protestoivan saadakseen sanansa kuuluviin

Montreal. — Yhdysvaltain korkeimman oikeuden tuomari William Douglas sanoi täällä tällä viikolla, että hän tukee siviiliväestön tottelemattomuutta ja joukkoprotesteja syvien rivien kanssa kosketukseen pääsemiseksi, ohittamalla tiedoitusvälinemonopolien vallan, joka palvelee hallitsevan luokan ajatuksia.

Puhuessaan uutishaastattelutilaisuudessa tuomari Douglas sanoi joukkotiedoitusvälineiden olevan rikkaita ja valtapiiriä edustavan ryhmän hallinnassa.

"Radio ja televisio ovat rikkaan miehen tiedonantosysteemejä", sanoi tuomari Douglas. "Sanomalehdet kuuluvat myöskin monopolille, joka edustaa valtapiirejä."

Hallituksessa olevat poliittiset puolueet ovat "linnoittautuneiden" valtapiirien vallan alaisena sanoi hän. Yksityisille poliittiset puolueet ovat muuttuneet kasvottomiksi ja kontrolloimattomaksi kokonaisuudeksi, jotka puolestaan ovat voimakkaiden taustatekijäin hallinnassa.

Näiden olosuhteiden johdosta yksityiset ja ryhmät turvautuvat tottelemattomuuteen saadakseen mielipiteensä kuuluville.

"Siviiliväestön tottelemattomuudella on korkea paikka meidän perustuslaissamme", sanoi mr Douglas. "Meidän maamme perustettiin siviiliväestön tottelemattomuuden puitteissa."

Tuomari Douglas oli Montrealissa osallistuakseen Histadrut komitean vuotuiselle illalliselle. Histadrut komitea on siionistien työläisjärjestö.

TTC harkitsee hintojensa alentamista

Toronto — Suur-Toronton valtuuston erikoiskomitea aloittaa lähitulevaisuudessa keskustelut Toronton Transit Commissionin (TTC) kanssa tutkiakseen mahdollisuuksia vanhempien henkilöiden matkalippujen hintojen alentamiseksi.

Toronton liikennekomitea ehdotti tällä viikolla, että kolme jäsentä käsittävä alakomitea keskustelee asiasta TTC:n kanssa.

Komitea tulee tutkimaan kolme ehdotusta; hintojen alentamista kaikille 70 vuotta täyttäneille; ja nille jotka ovat täyttäneet 65 vuotta tai eläkeläisille, joille maksetaan lisäeläkettä taatun tulomäärän saamiseksi. Viimeisin ryhmä käsitetään eläkeläisistä kaikkein köyhemmäksi taloudellisesti.

Kaupunginvaltuusto on nyt jo päättänyt pääasiassa matkalippujen alentamisesta vanhemmille kansalaisille. Nyt tulee kuitenkin keskustelun aiheena olemaan alin ikäraja ja hintojen alennuksen suuruus.

Peru solmii suhteita

Lima, Peru — Peru solmii diplomaattisuhteet tällä viikolla Puolan ja Unkarin kanssa, ilmoitettiin Limassa alkuviikolla.

Ilmoituksen mukaan Puolan ja Unkarin suurlähettiläät saapuivat viime viikolla Peruun sopimaan lopullisista järjestelyistä.

Uhrasivat ihmisen

Jaipur, Intia. — Viranomaiset sanoivat täällä tällä viikolla, että kolme miestä uhrasivat erään 50-vuotiaan kirvesmiehen hindujen jumalattarelle, löytääkseen piiloitetun aarteen. Kolmen miehen sanottiin katkaisseen jumalatar, Chamundi Matalle uhraamansa miehen kaulan sen jälkeen, kun eräs nainen oli sanonut heille, että miehen uhraaminen johdattaisi heidät aarteen löytämiseen. Kirvesmiehen ruumis löydettiin myöhemmin kaivosta ja miehet pidätettiin.

POHJOISEN RESURSSIT KESKUSTELUN KOHTEENA

Konservatiivipuolueen puhemies sanoi olevansa huolissaan USAn markkinoista

Ottawa — Albertalainen alahuoneen eräs jäsen varoitti tällä viikolla, että ellei Canada omaksu uutta voimakasta kansallista öljyohjelmaa, niin Länsi-Canadassa tullaan perustamaan uusia poliittisia puolueita.

Mr Woolliams (PC-Calgary-North) sanoi alahuoneessa, että Canadan länsi alkaa olla pahasti pettynyt liberaali- ja konservatiivipuolueihin. Hän sanoi tämän johtuvan menetetyistä vehnämarkkinoista ja pelosta, että öljymarkkinat seuraavat samoja jälkiä.

Mr Woolliams esitti nämä mielipiteensä alahuoneen käsitellessä toisessa lukemisessa ehdotusta laiksi Northwest Territoriesin ja Yukonin öljy- ja kaasutuotannon kontrolloimiseksi.

Salkuton ministeri Robert Andras, joka luotsasi lakiehdotuksen läpi ensimmäisessä lukemassa, sanoi nyt käytettävän miljoonia dollareita pohjoisten alueiden öljy- ja kaasututkimuksiin, mikä tarkoittaa melko varmasti, että öljy- ja kaasulöytöjä tullaan tekemään.

"Lain laadinta tuotannon kontrolloimiseksi ja näiden resurssien suojelemiseksi sekä kehittämiseksi on hetikohtaisen tarpeellinen," sanoi Andras.

Mr Woolliams sanoi kuitenkin lännen olevan kasvotusten lamakauden kanssa, jonka kaltaista ei ole ollut sitten 1930-luvun.

Hän sanoi USA:n suunnittelevan Alaskan läpi kulkevaa putkilinjaa ja öljyn tätä myöten kuljettamista millle markkinoille, joita Canadan öljy-yhtiöt palvelevat nykyisen "epävirallisen sopimuksen" mukaan, mistä koostuu tämänhetkinen Canadan kansallinen öljyohjelma.

Canadalle on tarpeellista, että se ottaa yhteyden USA:n kanssa suunnitellakseen uuden sopimuksen. Hän ehdotti, että öljyteollisuudessa kokemusta saaneet alahuoneen jäsenet lähetettäisiin Washingtoniin neuvottelemaan sopimuksesta.

Mr Mahoney (L-Calgary-South) sanoi, ettei hänellä ole samanlaista paniikkitunnetta mr Woolliamsin kanssa.

Hän väitti Canadan öljyteollisuudella olleen vuonna 1968 monissa suhteissa onnistuneen talousvuoden. Hän sanoi lisäksi, että kasvavat öljymarkkinat tarkoittavat mahdollisesti sitä, että Prudhoe-lahdelta Alaskasta tehdyn valtavan öljylöydön tuotteet voidaan saattaa markkinoille, ilman niiden tuottamatta suurtakaan vahinkoa Canadan edulle.

Mr Mahoney sanoi paheksuvansa Itä-Canadassa vallitsevaa mielipidettä, että häntä pidetään öljymiljonäärien "käskypoikana" kun hän puhuu öljyteollisuuden puolesta.

Sotaveteraani ampui poliiseja

Chicago. — USA:n laivaston sotaveteraani, jonka epäiltiin asettaneen useita pommeja yleisiin paikkoihin, surmasi täällä alkuviikolla kaksi poliisia ja haavoitti viittä muuta poliisia kuusi tuntia kestäneessä laukausten vaihdossa.

Toisen maailmansodan ja Korean sodan veteraani 42-vuotias Frank Kulak antautui lopulta aseistautumattomalle poliisiviranomaiselle tunnin kestäneen neuvottelun jälkeen.

Kulak sulkeutui Chicagon eteläosassa sijaitsevan erään asuntotalon kolmanteen kerrokseen poliisien koettaessa pidättää hänet hiljattain sattuneiden pommitusten johdosta kuulusteltavaksi.

Kolmannen kerroksen eteiskäytävästä löydettiin kahden poliisin luotien lävistämät rumiit Kulakin antauduttua poliisille.

Kulak sanoi poliiseille halunneensa näyttää ihmisille sodan kauhuja.

Poliisi sanoi Kulakin olleen vaikeuksissa etsiessään työtä, koska hänen toisesta kädestään puuttui kolme sormea, jotka hän menetti kranaattiräjähdyksessä Korean sodan aikana.

M. G. Wästilä kuoli keskiviikkona

Eilen illalla saapui Superiorista, Wis. surusanoma, että Työmies-Eteenpäin lehden päätoimittaja M. G. Wästilä kuoli keskiviikkona, huhtik. 16 pnä.

Pitkäaikaisen sydäntaudin murtamana nyt kuollut Wästilä tunnettiin kautta Yhdysvaltain ja myös rajan tällä puolen kyvykkäänä sanomalehden toimittajana, hyvänä puhujana ja työtätekevien oikeuksien sekä rauhanasian peräänantamattomana puolustajana.

Hän toimi aikaisemmin New Yorkissa ilmestyneen Eteenpäin-lehden toimittajana ja siirtyi siitä toimesta välittömästi Työmies-Eteenpäin lehden vastaavaksi toimittajaksi mainittujen lehtien yhdistämisen jälkeen. Tarmokkaana miehenä hän oli siinä vaativassa toimessa terveytensä heikkenemisestä huolimatta loppuun asti. Viimeiset kuukaudet Wästilä joutui kuitenkin olemaan sydänvian vuoksi sairaalahoidossa.

Läheisempiä tietoja hautajaisten järjestämisestä jms. ei ole lehtemme painoon mennessä saatu.

VIIME TIEDOT

Minot. — Ennätysmääräisen lumen sulamisen aiheuttama tulvatilanne on pakottanut USA:n keski-lännellä yli 12.000 ihmistä muuttamaan pois asunnoistaan. Tulvien johdosta on kuollut 8 ihmistä. Suurin osa evakuoiduista ihmisistä ovat muuttaneet korkeimmille alueille.

Saigon. — Yhdysvaltain armeijan eräs lentokone hyökkäsi tiistaina "vahingossa" siviiliväkeä kuljettanutta jokivenettä vastaan surmaten 8 vietnamilaista ja haavoittaen 11. USA:n päällystö tiedoitti, että tämä todennäköisesti vahingossa tapahtunut hyökkäys on tutkimuksen alaisena. Tämä oli vakavin tämäntapainen julkisuuteen tullut "onnettomuus". viimeksikuluneen 6 kuukauden ajalta.

Hongkong. — Pekingin radion sanotaan tiistaina suositelleen Yhdysvaltain neekereille puheenjohtaja Mao-Tsetungin ajatusten seuraamista heidän taistelussaan kapitalistista järjestelmää vastaan Yhdysvalloissa.

NELJÄSOSA KANSASTA PIDETÄÄN KÖYHYYDESSÄ

Toronto — Canada pitää 25 prosenttia kansalaisistaan köyhyydessä taatakseen sen, että maassa on valmista halpapalkkaista työvoimaa, syytti Suur-Toronton suunnitteluneuvoston johtaja tällä viikolla.

Neuvoston tutkimus- ja kehitystyön johtaja tri Wilson Head sanoi ihmisten köyhyydessä pitämisen yhtenä keinona olevan sen kun heiltä kielletään syntyväisyyskontrollivälineiden saaanti.

Puhuessaan Planned Parenthood ASS. (syntyväisyyttä säännöstelevä yhdistys) kokouksessa tri Head sanoi: "Ne, joilla on varaa, voivat nauttia syntyväisyyskontrollin eduista, mutta kukaan ei ole vielä 'ylettänyt' Regent Parkin naisiin." Toronton Regent Park on suuriperheisten ja vähävaraisten asuntoaluetta.

Syntyväisyyttä säännöstelevän yhdistyksen puheenjohtaja tri Marion Powell sanoi: "Me olemme onnistuneet vain näennäisesti koettaessamme saada henkilöt, jotka sitä kaikkein eniten tarvitsisivat ymmärtämään syntyväisyyssäännöstelykysymyksiä."

Tri Head sanoi puheensa yhteydessä noin 300 kuulijalle, että köyhyys on tarpeellinen länsimaiselle yhteiskunnalle. Hän selitti, ettei ole mikään sattuma, että 25 prosenttia Canadan kansalaisista on köyhiä.

"Me salaliittoilemme ihmisten köyhyydessä pitämiseksi," sanoi tri Head. "Me olemme keinotekoisesti päättäneet kuka kuuluu alaluokkaan, koska meidän yhteiskuntamme tarvitsee näitä ihmisiä teettääkseen heillä halpapalkkaista työtä, jota tarvitaan meidän systeemimme pystyssä pitämiseksi."

Kun köyhiltä ihmisiltä kielletään syntyväisyyden rajoitusmenetelmät, niin se "on yksi niistä keinoista, joilla me pidämme nämä ihmiset edelleenkin köyhyydessä," sanoi tri Head.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Uusi lupaava johtaja?

Canadalaiset tulevat kiinnittämään tavallista enemmän huomiota Thomas Bergeriin, joka valittiin viime viikonlopulla British Columbian NDP-puolueen johtajaksi. BC:n pääministeri W. A. C. Bennett on sanonut suunnittelevansa maakuntavaaleja joko kesä- tai syyskuussa pidettäväksi ja mr. Berger voi olla se mies, joka pystyy "kaatamaan" Bennettin valtaistuimeltaan.

BC:n lainlaatijakunnassa on tällä hetkellä 32 Social Credit-jäsentä, 17 NDP:tä sekä 6 liberaalia ja mr. Bennett on menettänyt huomattavasti yleistä suosiotaan. Eräissä piireissä hänen käyttäytymistään liitto- ja maakuntahallitusten konferenssissa kuvataan ilveilyksi, joka oli kiusallista ylpeille british-columbialaisille. Hänen avokaivannoille (strip-mining) antamansa siunaus on synnyttänyt tyytymättömyyttä toisten mielessä, siksi kun se tuhoaa maakunnan luonnonkauneutta ja tuottaa hyvin vähän työtä canadalaisille. Social Credit-puolue on hävinnyt viidet täytevaalit NDP:lle sitten viime maakuntavaalien (yksi vaalipiiri oli tunnettu Social Credit-puolueen "linnake").

NDP-puolue osoitti itsenäiset pyrkimyksensä valitessaan puolueen johtajaksi mr. Bergerin, joka pystyy vaalitaisteluun Bennettiä vastaan.

Mutta minkälainen mies on tämä uusi BC:n NDP:n johtaja, joka alkaa vaalitaistelun pitkän aikaa hymyillyttä ja politiikassaan onnistunutta mr. Bennettiä vastaan.

Mr. Berger on osallistunut Canadan poliittiseen elämään jo pidemmän aikaa. Hän oli lyhyen ajan alahuoneen jäsenenä Ottawassa ja hän koetti kerran aikaisemmin päästä BC:n NDP:n johtoon.

Mr. Berger on älykäs mies, jolla on kokemusta poliittisessa väittelyssä, mutta hän omaa lisäksi myös eräänlaista viehätysvoimaa. Hänestä voidaan sanoa, että hän on vakaumuksellinen poliitikko, joka on ollut järkkymätön tutkiessaan canadalaisten siviilioikeuksia ja joka voi tehdä vaikutuksen keskiluokkaan kuuluviin äänestäjiin, jotka haluavat muutosta Victoriassa.

20 vuotta NATO-jännitystä

Helsingissä ilmestyvä Kansan Uutiset lehti kirjoitti äskettäin johtavassa toimituskirjoituksessa NATO-liitosta seuraavasti:

Näinä päivinä tulee kuluneeksi kaksi vuosikymmentä Pohjois-Atlantin sopimusjärjestön (NATO) perustamisesta. Toisen maailmansodan jälkeen seuranneen kylmän sodan kaudella onnistui Amerikan Yhdysvaltojen lietsoa myyttiä "idän uhkasta" ja sen varjolla vetää Länsi-Euroopan maita mukaan liittoutumaan, joka on suunnattu sosialistisia maita vastaan.

Kuluneet kaksikymmentä vuotta ovat osoittaneet, että tästä katto-organisaatiosta on muodostunut USA:n imperialististen pyrkimysten välikappale. Kapitalistinen supervaltio on ottanut ohjelmakseen "globaalisen vastuun" ts. koko maailman "suojelemisen kommunismilta". NATO on sen järjestelmässä tärkeä elin, jonka puitteissa organisoidaan Länsi-Euroopan valtioiden yhteistä esiintymistä sosialistisia maita vastaan.

NATO:sta on muodostunut edistyksen ja eteenpäinmenon jarru, sillä sen peruspyrkimyksenä on vallitsevan tilanteen jäädyttäminen, johon kuuluu myös liian pitkälle menevien demokraattisten uudistusten estäminen jäsenmaissa. Kreikka on tämän politiikan synkkä tulos. Jo perinteellisesti hyökkäyshaluinen Länsi-Saksan mukaantulo NATO:on ja tärkeiden paikkojen valtaaminen sen johtoportaassa on asettanut järjestön entistä synkempään valoon.

NATO:n perustamisen seurausta oli Varsovan liiton muodostaminen ja Euroopan jakautuminen sotilasryhmittymiin. Maanosamme muodostui vaarallinen sotilaallinen vastakkainolon tilanne. Sosialistiset maat kokevat NATO:n toiminnan vakoilun ja tihutyönä maissaan sekä vastavallankumouksen yllyttämisenä.

Suomikaan ei ole niin syrjässä NATO:sta kuin puolueettomuudessamme luulemme. Kaksi pohjoismaata, Tanska ja Norja, kuuluu Pohjois-Atlantin sopimusjärjestöön. NATO tuntee Länsi-Saksan kautta vaarallista mielenkiintoa koko itämeren alueeseen.

Rajanaapurimme Norja on myös Neuvostoliiton rajanaapuri, joten NATO ja Varsovan liitto ovat vastakkain kalottialueella. NATO:n sotilasharjoitukset Norjassa osoittavat, kuinka tulenarka on tilanne myös Pohjolassa.

Varsovan sopimusjärjestön maat esittivät äskettäin Budapestissa vetoomuksen Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämiseksi. NATO:n asenteesta riippuu, onko tällaisella konferenssilla onnistumisen mahdollisuuksia. Se olisi ainakin kaikkien rauhaa haluavien kansojen etujen mukaista. Myös SKP lausui tästä kantansa 15. edustajakokouksen hyväksymässä julkilausumassa. SKP "pitää erittäin tärkeänä NATO:n ja Varsovan liiton samanaikaista purkamista ja suuntautumista kohti yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa".

Viivytystaistelua

Kuten lehtemme uutisista on käynyt selville, käydään Vietnamin kohtalosta "taistelua" vihreän veran ääressä Pariisissa, mutta hiljainen optimismi, jolla neuvottelujen alkamista tervehdittiin, on kuollut. Keskivälikokset tuntuvat tapaamisen ennakoimat eivät näytä tuovan yhtään lähemmäksi päivää, jolloin kotimaansa vapauden puolesta taistelevat vietnamilaiset voisivat palata rauhan töihin.

USA:n Vietnam-politiikka jurnuttaa edelleen Johnsonin ajamissa raiteissa. Nixonin etsikkoaika alkaa kuitua umpeen. Uuden presidentin toimikauden ensimmäiset laajat Vietnam sodan vastaiset mielenosoitukset ovat alkaneet USA:ssa. Nyt on alettu todellisuudessa odottamaan tekoja Nixonilta, enää ei auta pelkkä vakuuttelu, että rauhan ohjelmakin on olemassa.

USA vakuuttelee, että neuvotteluja käydään salassa ,mutta P-Vietnam ja Kansallinen vapautusrintama kumoaa nämä väitteet harhaanjohtavina sekä toteavat neuvottelujen juuttuneen paikoilleen.

Samanaikaisesti jatkuu taistelu entisellä ja mahdollisella kiihdytetyllä tasolla. USA on myös vihjaillut, että Pariisin neuvotteluihin olisi kutsuttava Vietnamin naapurimaitakin "koska ne sekaantuvat Vietnamin sotaan". Aikooko USA ratkaista yhdellä kerralla koko Kaakkois-Aasian ongelmansa?

Saigonin hallitus toimii USA:n kanssa yhteistuumin ajan voittamiseksi. Mutta tekeekö aika työtä amerikkalaisten ja Saigonin hallituksen hyväksi?

Vapautusrintaman äskeinen hyökkäys, jonka laajuutta yritettiin kaikin keinoin vähennellä osoitti vapautusrintaman armeijan taistelutahdon olevan entisellään.

Jo nyt on Vietnamin sota aiheuttanut USA:lle enemmän menetyksiä kuin esimerkiksi Korean sota. Ja amerikkalaiset taistelevat kaukana omien rajojensa ulkopuolella, mutta vietnamilaiset puolestaan taistelevat kotiensa ja olemassaolonsa puolesta röyhkeää hyökkääjää vastaan.

Latinalainen Amerikka

Motto: Vain vapaassa maassa voi elää voimakas kansa, ja vain sellaisessa maassa voi kansa harjoittaa haluamiaan toimia sekä yhteisesti tarttua yhteisiin vaikeuksiin.
Che Guevara.

Latinalainen Amerikka on tänään selvin konkretisoituma ulkomaisen riiston alaisesta maanosasta. Kuubaa lukuunottamatta koko maanosa on mobilisoitu ylläpitämään Yhdysvaltain taloudellisia etuoikeuksia. Nukkehallitukset takaavat kyllä riiston jatkuvuuden. Rikkaudestaan huolimatta maanosassa on maailman alkeellisimpiin kuuluvat maanomistusolot, alati lisääntyvä nälkä, maailman korkein väestönlisäysprosentti sekä staattinen luokkayhteiskunta, jossa vastakohtaisuudet ovat maailman jyrkimmät. Latinalaisen Amerikan kurjistuminen on suoraan verrannollinen Yhdysvaltain elintason nousuun. Yhdysvallat saa sieltä 26.5 pros. kaikista ulkomaisista voitoistaan, vaikka se sijoittaa sinne ainoastaan 13 pros.

Taatakseen yliotteensa Latinalaisen Amerikan talouselämään, Yhdysvallat on joutunut perustamaan sinne sotilasdiktatuureja, joiden välityksellä se harjoittaa jatkuvaa terroria siviiliväestön keskuudessa. Suurin osa maanosan sivistyneistöstä istuu vankiloissa ja intellektuaalinen vapaus on kokonaan murskattu. Yliopistot elävät jatkuvan pelon ja urkinnan varjossa, eikä professoreidenkaan pidätys ole vierasta tälle uuden ajan moolokille. Ne, jotka eivät istu vankiloissa ovat paenneet vuorille perustaen siellä sissijoukkoja. Näin syntyy guerillaliike, joka on Latinalaisen Amerikan vapautusliikkeen ydin. Guerilla-liike muodostuu intellektuelleista, entisistä yläluokan jäsenistä ja talonpojista, jotka eivät voi katsoa miten kansaa poljetaan ulkomaisten intressien kustannuksella. Näistä yksi oli Ernesto Che Guevara, joka tapettiin CIA:n toimesta eräässä bolivialaisessa kylässä syksyllä 1967. Chen kuolemaa on asiantuntemattomissa piireissä pidetty osoituksena vallankumouksen mahdottomuudesta Latinalaisessa Amerikassa, mutta yhden miehen kuolema ei pysäytä vallankumouksen pyörää. Vallankumous Latinalaisessa Amerikassa syntyy paikallisista objektiivisista ja subjektiivisista olosuhteista. Latinalaisessa Amerikassa nämä olosuhteet ovat ne, että n. 3 pros kansasta oleva yläluokka, joka omistaa yli 60 pros. maasta tukee Yhdysvaltain riistopolitiikkaa saaden toimintaansa palkkion suoraan Wall Streetiltä.

Tilannetta Latinalaisessa Amerikassa kuvastaa hyvin ote Johan von Bondsdorfin Turun opiskelijain YK-liiton tiedotteessa julkaistusta artikkelista USA omistaa Latinalaisessa Amerikassa: "Niillä painajaisunenomaisilla olosuhteilla, joissa Latinalainen Amerikka on rannikolta rannikolle länyt, on ollut seurauksena se, että tällä mantereella, jonka asukasluku nousee 200 miljoonaan — josta kaksi kolmannesta on diskriminoituja: intiaaneja, mestitsejä, neekereitä — kuolee ennenaikaiseen vanhenemiseen nälkään tai sairauksiin n. neljä ihmistä minuutissa, 5,500 päivässä, kaksi miljoonaa vuodessa, kymmenen miljoonaa viidessä vuodessa. Nämä kuolemantapaukset olisi helposti estettävissä. Näillä latinalaisamerikkalaisen väestön kahdella kolmasosalla on lyhyt elinikä ja ne elävät alituisessa kuolemanpelossa. Ihmismuuri, joka viidessätoista vuodessa on kaksi kertaa niin suuri kuin se, minkä ensimmäinen maailmansota aiheutti. Ja se jatkuu. Sinä aikana virtaa alituinen rahavirta Latinalaisesta Amerikasta Yhdysvaltoihin: noin neljätuhatta dollaria minuutissa viisimiljoonaa päivässä, kaksi miljardia vuodessa, kymmenen miljardia viidessä vuodessa. Jokaiselta tuhannelta dollarilta, jonka me häviämme, meille jää kuollut ihminen. Tuhat dollaria jokaisesta kuolleesta; tämä on se hinta, jota sanotaan imperialismiksi! Tuhat dollaria jokaisesta kuolleesta. Neljä kertaa minuutissa!" — Leif Färding.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Onni Sikola, Rouyn, Que. täyttää tiistaina, huhtikuun 22 päivänä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Praha — Varsovan liiton ilmatorjuntajoukot aloittivat maanantaina kolmipäiväiset sotaharjoitukset, ilmoitti Tshekkoslovakian puolustusministeriön edustaja.

Harjoitukset pidetään "Puolassa, Tshekkolovakiassa, Unkarissa, Neuvostoliiton länsiosissa ja muissa maissa", sanoi puolustusministeriön edustaja eversti Frantisek Kudrna.

Pirullinen sanakirja

Philadelphia, Pennsylvania. — Presidentti Johnsonin ajama "suuren yhteiskunnan suunnitelma on muuttanut paljon sanojen merkityksiä Y h d y s v a l t o j e n sosiaalisessa kielenkäytössä, väittää Pennsylvanian yliopiston finanssiopin professori Edward S. Herman.

Professori on laatinut vahvasanaisen "Suuren yhteiskunnan sanakirjan", joka hänen omien sanojensa mukaan sisältää uudet määritelmät sellaisista sanoista kuin pidättyvyys, aggressio, itsemääräämisoikeus, Vietkong, usko, uskonkiihko ja propaganda. Hermanin uudestaan määriteltyjen sanojen luetteloa:

pidättyvyys — sellainen kanta, että tapetaan vähemmän ihmisiä kuin olisi teknisesti mahdollista.

itsemääräämisoikeus — kansan oikeus valita meidän hyväksymämme hallitus.

aggressio (hyökkäys) — avun ja mukavuuksien suominen vastapuolelle.

Vietkong — vietnamilainen talonpoika, varsinkin sellainen, jonka olemme tappaneet.

"Vietkongin" jäljessä on huomautus: 'Katso vihollisrakenne (lma) (enemy structure)". Tämä puolestaan määritellään "olkikattoiseksi majaksi, jonka me tuhoamme". "Kodiksi" taas sanotaan "olkikattoista majaa, jonka he tuhoavat".

"Me"- ja "he"-sanojen käyttäminen rinnasteisten käsitteiden määrittelyssä on sanakirjan laatijain kovasti suosima keino. Esimerkkejä tästä:

usko — minun syvä vakaumukseni

uskonkiihko — hänen syvä vakaumuksensa

riippumaton — liitossa meidän kanssamme

satelliitti — heidän liittolaisensa

propaganda — heidän valheensa

julkinen tiedoitus(toiminta) — meidän valheemme

Suuri joukko uudestaan määritellyistä sanoista liittyy ulkopolitiikkaan, mutta Herman hyökkää myös kotirintamalla käytettyjä sanontoja vastaan. Näistä esim. "sota köyhyyttä vastaan" on yksikertaisesti "mellakantorjuntaa".

KUINKA PALJON MAKSATTE VEROA?

"Keskinkertaisesta" $8,000 vuosituloista meni viime vuonna veroihin $2,100

Toronto, — Al Edge asuu kiinnityslainalla ostamassaan asunnossa Scarboroughissa, Toronton laitakaupungilla, vaimonsa Dorothyn ja kolmen lapsensa kanssa. Heillä on myös koira. Mr Edge nauttii vähän väkijuomia, vaimo tupakoi, he ajavat kuusi -sylinterisellä autolla ja käyvät joskus ravintolassa syömässä tai elokuvissa.

Toisin sanoen tässä on kysymys "keskinkertaisesta" perheestä ja "keskinkertaisen" perheen veroista.

Viime vuonna mr Edge ja hänen vaimonsa ansaitsivat yhteensä $8,300 minkä summan pitäisi olla keskinkertainen tulomäärä Suur-Toronton alueella, Canadan yleisen tilastotietotoimiston viimeisimpien arviointien mukaan.

Tulot näyttää kokolailla "mukavilta"?

Seuraavassa on selitys kuinka hallitus "pisti taskuunsa" yli neljännen osan heidän vuotuisista tuloistaan viime vuoden verojen puitteissa:

Tuloveroina $722.00; Canadan Pension Plan $93.22; työttömyysvakuutusmaksuina $82.80; Ontarion sairaalavakuutukseen $105.00; bensiiniveroon $123.12; auton rekisterilaatat ja ajokortit $24.00; omaisuusverona $335.00; rakennusaineiden oston yhteydessä maksettuna verona $12.00; maan omistuksen vaihtoverona $5.00; vakuutusverona 4.00; koiraverona $4.00; puhelinvero $4.78 kaasulämmityksen verona 84 senttiä, ylellisyystarveverona $12.13; maakunnan myyntiverona $65.00; liittohallituksen myyntiverona $129.36; olutverona $199.64; väkijuomien verona $94.50; tupakkaverona $127.57; vedonlyöntiverona $1.68; huviverona $3.00; ravintolaverona $15.05 ja tulliverona $3.20. Siis yhteensä $2,168.89.

YHTEISTYÖN HYVÄT JA HUONOT PUOLET

Helsinki. — Ruotsinkielisessä lehdistössämme on yhä jatkunut sota Nordek-suunnitelmasta — puolesta ja vastaan. Lehtien kanta on poikkeuksetta puolesta mutta löytyy kyllä yksinäisiä susia, jotka eivät ole sinänsä perusnäkemyksiä vastaan, mutta jotka varoittavat silmät ummessa liikkumisesta yhdentymisasioissa yleensä ja Nordek-suunnitelman suhteen erityisesti. Tällaisena yksinäisenä sutena on esiintynyt mm. ruotsalaisen kauppakorkeakoulun rehtori Ilmari Hustich.

Äsken Mercator-lehti, joka on syyttänyt professori Hustichia kansalliskiihkon lipun nostamisesta, julkaisi professorin hyvin asiallisen ja rauhallisen vastineen. Tässä vastineessa professori totesi mm., että löytyy aloja joilla ruotsalaisen teollisuuden mukanaolo yhdessä meikäläisten yritysten kanssa Suomen kehitysalueilla on edullista. Tällainen on mm. Saab-Valmetin yhteistyösopimus. Tosin hän huomauttaa, että Saabin ei tarvitse maksaa ylimääräisiä sosiaalikuluja ja meillä voidaan myöntää kehitysaluehelpotuksia.

Varoittavana esimerkkinä professori vetää sen sijaan esille m m. Asea-Strömberg tapauksen, missä yhteydessä suurempi ruotsalainen yritys tähtäsi suoraan fuusioitumiseen pienemmän, mutta sangen elinkykyisen suomalaisen yrityksen kanssa. Tällaisen toteutuessa on huomioitava fuusioitumisesta Suomelle aiheutuvat jatkoseuraukset (tuotannon rakennemuutokset, työvoiman siirto, "aivovuoto" ym.), jotka eivät ole aina positiivisia. Jos tällaista tapahtuisi suuressa mittakaavassa, johtaisi tämä siihen, että teollisuutemme elintärkeitä prosessipäätöksiä tehtäisiin esimerkiksi Wallenberg-konsernin johtokunnan huoneessa, huomioimatta meidän kansallisia etujamme.

Juuri tämän vaaramomentin vuoksi mm. vasemmiston taholla vastustetaan kaikenlaisia pakettiratkaisuja Nordek-suunnitelman yhteydessä. Elintärkeät kysymykset on käsiteltävä ja ratkaistava tapaus tapaukselta. Ei tässä mitään kansalliskiihkoilua ole.

Sen sijaan Mercator on osoittanut tässä yhteydessä kauttaaltaan perin tunnepitoista kiihkoilua. Lehden kiihkoilutangossa heiluu kuitenkin skandinavinen tai pikemminkin Ruotsin lippu. Asea-Strömberg ja Nordek-tapaukset eivät ole ainoita tällä alalla. Tämä yksipuolinen ja lahden toiselle puolelle kallistuva kiihkoilu näyttää hallitsevan laajemmassakin mitassa tiettyjen ruotsinkielistemme ajattelua. Niinpä esim. äskeisen Finnair-SAS:n tapauksen yhteydessä ruotsinkielinen Västra Nyland-lehti kirjoitti pääkirjoituksessaan mm., että SAS:n hylättyä Finnairin tarjoaman yhteistyön voidaan synnyttää sopimuksetonta tilaa pitää, kun ympärikäydään, ensimmäisenä askeleena SAS:n ja Finnairin fuusioitumiselle.

Tässäkin tapauksessa neljä kertaa suurempi skandinavialainen lentoyhtiö nielisi sangen elinkykyisen ja hyvinhoidetun suomalaisen lentoyhtiön. Meille jäisi laihaksi lohdutukseksi, että SASsta tulisi nykyistä vielä arvovaltaisempi lentoyhtiö vaativan kansainvälisen yleisön edessä. Näin sitäkin suuremmalla syyllä, kun tällaisen uuden suuryhtiön elintärkeät ratkaisut suoritettaisiin SAS:n johtokunnan huoneessa Tukholmassa.

Englanti on aiheuttanut Suomen vaikeille voiongelmille vielä lisäongelmia supistamalla voikiintiöitämme yli 50 prosentilla. Syynä tähän ovat Englannin yhä vaikeammiksi käyneet voivuoriongelmat. Tapaus on jo sinänsä valitettava, kun kiintiöiden suurennuksia ei ole odotettavissa. Arveluttavinta on kuitenkin se, että Englanti, kuten niin monessa tapauksessa aikaisemmin, ei ole millään tavalla ottanut Suomeen etukäteen yhteyttä edes hyväntahdon mielessä, vaan pannut Suomen yksipuolisesti tosiasioiden eteen. Suomen suurena kauppakumppanina odottaisi, että Englanti ottaisi Suomen viranomaisiin edes jonkinlaista yhteyttä, jotta voitaisiin löytää ehkä sovitteluratkaisuja tai ainakin lieventää haittavaikutuksia.

— Libra.

YKSI KOLMASOSA ASUU "YLI VAROJENSA"

Tutkimus osoittaa Torontossa tarvittavan 400,000 asuntoa vuoteen 1981 mennessä

Toronto. — Viime viikon lopulla julkaistussa Toronton asuntotilannetta koskevassa tutkimusraportissa osoitetaan, että melkein joka kolmas perhe joutuu Suur-Toronton alueella asumaan huoneistossa, joihin heillä ei todellisuudessa olisi varaa.

Noin 48,000 perhettä asuu huoneistoissa, jotka ovat heille sopimattomat ja liian kalliit, 60,000 perhettä asuu liian pienissä ja ahtaissa asunnoissa, mutta hintojensa puolesta "heille sopivissa" ja 113,000 perhettä asuu heille liian kalliissa asunnoissa. Suur-Toronton suunnittelualueella on noin 535,000 perhettä.

Yllä olovat lausunnot perustuvat yleiseen kustannusarvioon, jonka mukaan $192 kuukaudessa ansaitseva perhe voisi kuluttaa vain $32 tai 16.7 prosenttia tuloistaan vuokraan. $561 kuukausitulot "oikeuttaisivat" $168.30 vuokraan, eli 30 prosenttia tuloista.

Tutkimuksen suoritti Paterson Planning and Research-yhtiö Suur-Toronton suunnittelulautakunnan pyynnöstä ja lautakunta keskustelee tutkimuksen tuloksista tänä keskiviikkona.

Tutkimusraportissa sanotaan, että Suur-Toronton ja sen viiden ympäryskunnan alueelle tulisi rakentaa 400,000 uutta asuntoa vuoden 1966 ja 1981 välisenä aikana asuntotarpeen tyydyttämiseksi.

Tämä tarkoittaisi keskimäärin 28,000 uutta asuntoa vuodessa, verrattuna 26,000 asuntoon vuodessa 1964—68 välisenä aikana, sanotaan raportissa.

"Vaikeutena tulee olemaan oikean kokoisten ja mallisten asuntojen hankkiminen perheille ja yksinäisille niillä hinnoilla, jotka palauttaisivat asuntokustannukset henkilöiden palkkojen tasolle", sanotaan raportissa.

"Tutkimus osoittaa, että tämä ei ole helppo tehtävä."

Raportin lopussa sanotaan, että seuraavan 12 vuoden aikana rakennettavista asunnoista tulisi 31 prosenttia olla alhaiseen palkkaluokkaan kuuluvia ja vanhempia kansalaisia varten.

PÄIVÄN PAKINA

OPPOSITIO ERISTI ITSENSÄ

SKP:n 15. edustajakokouksen edellä kehittyneet erimielisyydet johtivat siihen, että mainittua kokousta sävytti alusta loppuun asti nämä repivät ristiriidat.

Luonnollista on, että näistä erimielisyyksistä on tullut viestejä myös tänne Canadaan, missä ne ovat saaneet melkoista huomiota kansalaistemme keskuudessa.

Joissakin piireissä on tietenkin ilakoitu näistä erimielisyyksistä nimenomaan siksi kun on toivottu, että ne heikentävät sekä SKP:ta että sen kautta työväenenemmistöistä eduskuntaa ynnä työväenpuolueiden ja keskustan yhteistyöhallitusta.

Juuri sen vuoksi kun valtaosa täkäläisistä kansalaisistamme tuntee yhteenkuuluvaisuutta Suomen työtätekevän kansanosan enemmistöön nojaavan työväenpuolueiden ja kepun yhteistyöhallitukseen ja pitää taka-askeleena sitä, jos nykyisen hallituskokoomuksen tilalle tulisi porvarillinen kokoomus, Canadan suomalaiset ovat puolueyhteyksistä huolimatta toivoneet SKP:n hajaantumisvaaran välttämistä.

Luonnollisesti on myös niitä, jotka pitivät näitä eripuraisuuden ilmiöitä jonkinlaisena "jumalan lahjana" mitä voidaan käyttää edesvastuuttoman propagandan ainehistona. Esimerkiksi Torontossa ilmestyvä suomenkielinen lehti julisti kahden palstan otsikossaan, että "Suomen stalinistit saivat uutta puhtia Moskovan matkan jälkeen."

Asian tällainen asettelu pyrki saamaan Vapaa Sanan pahaa-aavistamattomat lukijat uskomaan, että Moskova antoi "siunauksensa" stalinilaisille ja sen vuoksi nämä "stalinilaiset" saivat muka "uutta puhtia".

Käytäntö osoitti kuitenkin vallan toista. Vapaa Sanan "stalinilaisiksi" sanoma oppositio oli vähemmistönä kokouksen alusta loppuun asti. Ja kun oppositio ei saanut taivuteltuksi enemmistöä hyväksymään uhkavaatimuksiaan, niin nämä oppositiomiehet suorittivat mielenosoituksellisia uloskävelyjä, järjestivät toisia ryhmäkokouksia ja esiintyivät yleensä hämmästyttävän edesvastuuttomasti.

"Stalinilaiset" eivät siis saaneet "Moskovasta puhtia", vaan menettivät valtausmahdollisuutensa siksi, kun he edustivat puolueen vähemmistöä. Ennustus on kovin epäkiitollista hommaa!

Sivumennen sanoen Vapaa Sana ei keksinyt tätä "Moskovan matkan puhti-väitöstä" vaan lainasi senkin Suomen äärioikeiston lehdistöltä. Tämä mörköjuttu perustui siihen, kun SKPn valtuuskunta (joukossa myös opposition edustaja Sinisalo) kävi Moskovassa vähän ennen 15. edustajakokouksen alkamista. "Jotkut tietäjät" olivat sitä mieltä, että nyt lähdettiin hakemaan "Moskovan neuvoja" vaikean kiistakysymyksen ratkaisemiseksi.

Mitään huomiota nämä "tietäjät" eivät kiinnittäneet asianomaisten selostukseen, että tämän valtuuskunnan piti vierailla jo paljon aikaisemmin Neuvostoliitossa, mutta matka lykkääntyi vissien yhteensattumien vuoksi tämän edustajakokouksen aattopäiviin.

Näin matkan päästä asioita katsellessa näyttää siltä, että oppositio-vähemmistö teki vakavan virheen siinä kun sen johtajat marssittivat kannattajiaan kokouksesta ulos. Se osoitti puolueen johtajien olevan oikeassa selittäessään, että vähemmistöopposition johtavat jäsenet ovat kiistakysymysten aikana käyttäytyneet edesvastuuttomalla tavalla.

Puoluejohto syytti, että oppositioon kuuluvat palkalliset toimitsijat ovat puoluesääntöjä ja yleisiä menettelytapoja rikkoen k i e l täytyneet noudattamasta puolueen edellisen edustajakokouksen ja sen valitseman keskuskomitean päätöksiä ja ohjeita. On syytetty että vähemmistö-oppositio on ollut jonkinlaisena vastarinnan kiiskenä mikä on tärkeissä päätöksissä vetänyt vastakkaiseen suuntaan puoluejohdon kanssa.

Nämä oli tietenkin syytöksiä, mistä sivullisen on vaikea saada täyttä selvyyttä. Mutta kun vähemmistö suoritti näitä uloskävelyjä ja yritti siten hajaantumis- ja muiden uhkailujen perusteella saada sanella tärkeitä päätöksiä, niin silloin näki koko edustajakokousväki ja muutkin, että vähemmistö menettelee todella vastuuttomasti.

Me puolestamme liitymme niihin Suomen työväenliikkeen ystäviin, jotka toivovat, että lisähajaannuksen asemasta Suomen työväenliike kokonaisuudessaan saisi kootuksi rivejään entistä suuremman yhtenäisyyden pohjalla. — Känsäkoura.

Urheilua

Painonnoston SM-kilpailut

Helsinki. — Jyväskylän Veikkojen (TUL) Erkki Hela voitti ensimmäisen 52 kg sarjassa kilpailun Suomen mestaruuden viikonlopulla Ruskeasuon hallissa käydyissä painonnoston SM-kilpailuissa. Helan yhteistulos 250 kg kuin myös punnerrus 80 kg sekä työntö 100 kg ovat Suomen ennätyksiä. Tempauksessa oli paras SE-tuloksella 72.5 kg neljänneksi sijoittunut Puumalan Virin Veikko Konttinen.

TULOKSIA:

52 kg: 1) Erkki Hela 250 kg, 2) Heikki Niemelä 237.5, 3) Erkki Hiissa 237.5.

56 kg: 1) Yrjö Haatanen 295, 2) Erkki Anttila 275, 3) Matti Oksanen 270.

62.5 kg: 1) Jarno Kähärä 437.5 2) Tauno Kare 430, 3) Juhani Avellan 420.

Alle 90 kg: Kaarlo Kangasniemi 512.5, 2) Kauko Kangasniemi 485, 3) Jaakko Kailajärvi 470.

Yli 110 kg. 1) Kalevi Lahdenranta 510, 2) Jaakko Katajisto 447.5, 3) Heikki Kairimo 477.5.

Itävallasta Suomeen 39 urheilijan ryhmä TUL:n liittojuhlaan

Helsinki. — TUL:n VII Liittojuhlan yhteydessä pidettäviin kansainvälisiin kilpailuihin kesäkuun alussa ilmoitti Itävallan ASKO ensimmäisenä joukkueensa ASKO:n joukkueeseen kuuluu kaikkiaan 39 henkeä, joista kilpailijoita seuraavasti: yleisurheiluun 12, uintiin 10 ja painiin 8.

Käveli 324 kilometriä pysähtymättä

Lontoo. — Englannin maratonkävelijä Bob Thirtle teki myöhään viikko sitten sunnuntaina uuden matkakävelyn maailmanennätyksen noin 324 km pysähtymättä matkan aikana kertaakaan.

Matkaan hän käytti aikaa yhteensä 55.5 tuntia. Thirtle rikkoi entisen MM-lukeman kahdella kilometrillä.

Ennätys käveltiin kuninkaallisten ilmavoimien Marhamin tukikohdan teillä. Thirtle kiersi noin 7 km:n lenkkiä, joka kiersi tukikohtaa.

Clay: Nyrkkeileminen päättynyt osaltani

Atlanta Ga. — Entinen raskaan sarjan maailmanmestari Cassius Clay ei enää nyrkkeile ammattilaisena, ilmoitti hänen asianajajansa Howard Moore Atlantassa.

— Cassius kertoi minulle, ettei hän aio nousta kehään puolustamaan arvoaan.

Cassius Clay, jota vain kuulu The Ring-lehti edelleen pitää mestarina, oli kertonut Atlantan paikallislehdelle, että hänen nyrkkeilijän kautensa on ohi. — Kaikki on ohi. Lopullisesti.

Clay kertoi joutuneensa suljetuksi vuodeksi Mustien Muslimien johdosta, koska hän viime viikolla oli ilmoittanut mahdollisesti vielä palaavansa kehään ansaitakseen.

— Puhuin jälleen nyrkkeilemisestä. Se oli väärin. On vastoin Muslimien oppia hankkia henkilökohtaista "mammonaa", ja ajatuksieni takia minut suljettiin Muslimien johdosta vuodeksi, lisäsi Clay. Urheileminen on minun osaltani päättynyt.

DNML järjestää Vietnam-aiheisen tapaamisen

Moskova. — Demokraattisten nuorten maailmanliitto (DNML) on päättänyt järjestää tämän vuoden kuluessa maailman nuorison tapaamisen Vietnamin merkeissä. Tapaamisen tunnuksena tulee olemaan "Vietnamin kansan lopullisen voiton puolesta", kertoi parhaillaan Moskovassa Neuvostoliiton nuorisojärjestöjen komitean vieraana oleva DNML:n pääsihteeri Michel Jouet. Tapaamistilaisuudessa kehitellään konkreettisia toimenpiteitä Vietnamin kansan auttamiseksi taistelussa amerikkalaisia imperialisteja vastaan.

Pääsihteeri Jouet kertoi Moskovassa järjestetyssä lehdistötilaisuudessa, että DNML kiinnittää tänä vuonna toiminnassaan erityistä huomiota myös kamppailuun NATO:n aggressiivista toimintaa vastaan. Tähän kampanjaan on tullut mukaan jo lähes 100 eurooppalaista nuorisojärjestöä.

Rusty Staub on lopultakin virallisesti jäsenenä yhdessä Canadan suurimmassa basepallo-joukkueessa — Montrealin Expossa. Basepalloilun komissioneri Bowie Kuhn päätti, että Staub voi liittyä Expos-joukkueeseen. Päätös syntyi kireiden keskustelujen jälkeen kun Montreal ja Houston Astros-joukkue tekivät vaihtokaupan. 24-vuotiaan Staubin odotetaan tuovan Montrealin joukkueelle tarvittavan "kotiinjuoksumahdollisuuden".

Kosmonautti Tereshkova Helsingin kongressiin

Helsinki. — Valentina Tereshkova-Nikolajeva osallistuu 14—17 päivänä kesäkuuta Helsingissä pidettävään naisten maailmankongressiin yhtenä alustajana. Kongressissa, jonka teemana on "Naisen rooli nykypäivän maailmassa", kuullaan kaikkiaan 5 alustusta.

Pääalustuksen kongressin teemasta pitää Naisten kansainvälisen demokraattisen liiton pääsihteeri Cecile Hugel. "Nainen perheessä" aihetta käsittelee kasvatustyöntekijä, rouva Elsie Leyden Australiasta. "Nainen työelämässä" on Valentina Tereshkovan aiheena, "Nainen yhteiskunnassa" alustuksen pitää Meksikon Naisten kansallisliiton puheenjohtaja Maria Lopez Portillo de Tamayo ja aihetta "Nainen taistelussa kansallisen itsenäisyyden, demokratian ja rauhan puolesta" Sudanin naisten liiton edustaja Mahasin Abb el Aal. Lisäksi kongressissa tullaan käsittelemään Vietnamin kysymystä, jota valottavat Pohjois- ja Etelä-Vietnamin edustajat.

Kongressiin odotetaan osallistuvan yli 100 maata kansallisten järjestöjensä kautta sekä lukuisia määrä kansainvälisiä järjestöjä ja yhteisöjä.

PAPERIRAHASTOON TULI TAAS 28 LAHJOITUSTA

Paperivaunulastin ostamiseksi ja sen käteisellä maksamiseksi saapui jälleen 28 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasumma, $95.00. Suurkiitos sanavapauden kannattajat ja ystävät.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioonottaen voidaan todeta, että lehtiemme Vapauden ja Liekin paperirahastoon on tähän mennessä saatu kaikkiaan $2,353.05 suuruinen summa. Tämä on arvokas ja hyvä apu varsinkin nyt kun kaikki kulut postimenoista alkaen nousevat huimaavan nopeassa tahdissa, ja kun canadalaisia pikkulehtiä joko kuolee tai raajarikkoutuu (ilmestymisen harvenemisen muodossa) kuin sieniä sateella. Vieläkin sydämellinen kiitos lahjoittajille.

Lahjoituksia paperirahastoon on nyt saatu seuraavilta:

Betty Pulkka, R. R. 1, Mattawa, Ont.	$ 1.00
Helmi ja Eino Välkki, Toronto, Ont.	5.00
Hilma ja Heikki Kulmala, Sault Ste. Marie	5.00
Venla ja W. Heinonen, Sicamous, B. C.	5.00
Martta Ruoho, Nipigon, Ont.	5.00
Liina ja Ivari, Sarnia, Ont.	2.00
Tyyne Sillman, Port Arthur, Ont.	20.00
Ida Rojola, Niagara Falls, Ont.	2.00
Venla Kyyriäinen, Niagara Falls, Ont.	2.00
Eino Harju, St. Ann, Ont.	2.00
Kaarlo Huppunen, Welland, Ont.	2.00
Johan Mäkinen, Connaught, Ont.	2.00
Edward Tervo, Niagara Falls, Ont.	2.00
Saara ja H. Kangas, Beamsville, Ont.	2.00
Lyydia ja Emil Kuusela, Hoyle, Ont.	2.00
George ja Frances Collett, Haney, B. C.	1.00
Eino Rothman, Haney, B. C.	1.00
Bertha ja Uno Soderholm, Haney, B. C.	2.00
Emma ja Albert Palttila, Haney, B. C.	1.00
Lyydia Pesonen, Websters Corners, B. C.	2.00
Eva ja Wm. Jaakkola, Websters Corners, B. C.	2.00
Tom Herala, Port Arthur, Ont.	2.00
Fanny ja Niilo Ketola, Port Arthur, Ont.	5.00
Antero Heikkilä, Port Arthur, Ont.	1.00
Helen ja Kusti, Port Arthur, Ont.	5.00
Aikamme Naiset-kerho, Port Arthur, Ont.	10.00
Aino ja A. Seppälä, Toronto, Ont.	2.00
Aino ja U. Oksanen, Toronto, Ont.	2.00
	$95.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	2,055.05
	2,150.05
Liekin lahjoitukset	203.00
Yhteensä	$2,353.05

Itämeren "riistokalastus"

Kiel DaD. — "Baltian meri" eli Itämeri on ammattimiesten mielestä jo "ylikalastettu". Saksalaisista eteläisen Itämeren kalastajista moni on jo tämän vuoksi siirtynyt Pohjanmeren puolelle. Siellä he ovat löytäneet uuden kotisataman Bremerhavenista. Syy siihen, ettei Itämerellä kutterinomistajan enää kannata kalastaa, johtuu uudenaikaistamisesta kalastuslaivastoissa. Itämeren naapurivaltiot (Tanska, Ruotsi, Saksan liittotasavalta, Saksan demokraattinen tasavalta, Puola ja Suomi) ovat useissa tapauksissa järjestäneet pyyntivälineensä ja menetelmänsä uudelle pohjalle. Radiotekniikan avulla paikannetaan kalaparvet ajoissa ja täydellisemmin kuin aiemmin, joten "riistokalastus" on mahdollista. Suurkuttereiden lukumäärä on samalla lisääntynyt, joten henkilö- ja matkakustannusten vuoksi ei kannata lähteä liian lyhyille kalastusmatkoille. Jopa Pohjanmerelläkin kalakatoa on jo havaittavissa rannikoiden läheisyydessä. Troolarit ovat lähteneet paljon entistä etäämmälle rannoilta. Slesvig-Holsteiniin saapuu vuodessa noin 100,000 tonnia kalaa. EEC-maiden kilpaillessa saksalaiset kalastusfirmat pyrkivät yhä enemmän tuomaan saaliit Kieliin ja Hampuriin, jotka halutaan kuroa yhteen suurmarkkina-alueeksi. Kalastus-osuuskuntien yhteistyö voi vielä vaikuttaa positiivisesti myös Itämeren kalastukseen, jota Saksan liittotasavalta pitää edelleen kehittämisen arvoisena vaikeuksista huolimattakin.

Windsorin osaketalo

Windsor. — Tänne rakenteilla oleva Solidarity Tower (osaketalo) tulee olemaan 26 kerroksinen ja niin muodoin Windsorin korkein asuntotalo. Tämä osaketalo tulee käsittämään 300 yhden-, kahden- ja kolmen makuuhuoneen asuntoyksikköä.

Rakennuksen kokonaiskustannukset ovat $4,600,000, jota varten CMHC on myöntänyt $4.1 miljoonan lainan 8.75 prosentin korolla 35 vuoden ajaksi. Rakennuksen teettää Co-Operative Dwelling Ass. of Windsor ja sen odotetaan valmistuvan huhtikuussa 1970.

Rakennuksen osakkeet myydään seuraavasti: yhden makuuhuoneen osakkeen käteismaksu $1,540 ja kuukausimaksut $137; kahden makuuhuoneen osakkeen käteismaksu $1,915 ja kuukausimaksut $157 ja kolmen makuuhuoneen osakkeen käteismaksu $2,180 ja kuukausimaksut $177. Yhden makuuhuoneen kokonaishinta on 12,900, kahden makuuhuoneen $15,900 ja kolmen makuuhuoneen $17,8150.

Jokaisella osakkeenomistajalla tulee olemaan yksi ääni kun tehdään rakennusta koskevia päätöksiä.

Jos osakkeenomistaja päättää muuttaa pois rakennuksesta niin hänen käteisrahansa palautetaan ynnä kohtuullinen osuus hänen suorittamistaan kuukausimaksuista.

Rakennuksen osakeasuntoja ei myöskään myydä käteisrahalla, sillä rakennuksen asioita valvova yhdistys päätti, että jos henkilöillä on tarpeeksi rahaa osakkeen käteismaksulla ostamiseen, niin he voivat etsiä asuntoa avoimilta markkinoilta.

Ketään ei myöskään hyljitä tässä osaketalosta, mutta asunto-osakkeet myydään "ensimmäiseksi ehtineet" perusteella.

Vakoilijoita hirtettiin

Damaskus. — Irakin virallinen uutistoimisto tiedotti, että alkuviikolla teloitettiin neljä irakilaista muhamettia sen johdosta kun he olivat olleet yhteistyössä USA:n keskusvakoilujärjestö CIA:n kanssa.

Bagdadista tulleessa uutistiedossa sanottiin, että kaikki neljä teloitettiin hirttämällä kaupungin keskusvankilassa sen jälkeen kun Irakin vallankumousoikeus oli tuominnut heidät kuolemaan. Sama oikeus tuomitsi aikaisemmin tänä vuonna 22 miestä kuolemaan, mukaanluetuna yhdeksän juutalaista, Israelin hyväksi vakoilusta.

Tiedoittivat uudesta kaasulöydöstä

Lontoo. — Alkuviikolla tiedoitettiin, että hollanti- englanti- ja amerikkalaisia käsittävä etsijäryhmä on tehnyt uuden luonnonkaasulöydön Pohjanmeren alla -Mutta tiedonannossa sanottiin lisäksi, että löydön suhteen tarvitaan lisätutkimuksia sitä, onko löytö tarpeeksi suuri kehittämistä varten.

Dan Staufferin 3½-vuotias tytär Elizabeth syyttää isänsä piipun, mutta huomaakin ettei piippu maistukaan niin hyvältä kuin se haisoo. Mutta onhan sitä mukava sentään seurata.

WILSON AJAA LÄPI LAKKOKIELTOLAKEJA

Lontoo. — Budjettipäivän siirryttyä menneisyyteen Englannin labour-hallitus valmistautuu uuteen entistä ankarampaan kamppailuun saadakseen läpi kaavailemansa lakkokieltolait.

Työministeri Barbara Castle puhuu Englannin alahuoneessa niistä toimenpiteistä, joita hallitus aikoo käyttää epävirallisten työseisausten torjumiseksi, saadakseen aikaan jonkinlaisen laillisen järjestyksen Englannin työn antajien ja työläisten väliseen kaaokseen.

Mrs. Castlen esitysten, olkoot ne millaisia hyvänsä, uskotaan saavan aikaan ankaran väittelyn, koska suuri osa labourpuolueen rivimiehistä vastustaa päättäväisesti lakkovastaisia lakeja. Näiden rivimiesten tukena ovat myös maan suurimmat ammattiyhdistykset, jotka vastustavat kaikkia yrityksiä ammattiyhdistystoiminnan rajoittamiseksi.

Nyt on ennustettu, ettei ole lainkaan varmaa, jotta asia saadaan ajetuksi parlamentissa läpi. Finanssiministeri Roy Jenkins antoi tiistaisessa budjettipuheessaan vihjeen mrs Castlen lakkokieltolakiehdotuksesta kun hän selitti hallituksen haluavan saada lakkokieltolait läpi tällä istuntokaudella.

Jenkins sanoi budjettipuheensa yhteydessä, että budjettiesitys oli si voinut sisältää iloisempia uutisia, ellei maan "talouselämää olisi vahingoitettu epävirallisilla työseisauksilla."

Wilsonin kaavailemat lait säätäisivät lakkojen edelle "villennyskausia" ja edellyttäisivät, että työseisauksista olisi saatava hyväksyntä kaikkien asianomaisten työläisten keskuudessa suoritettavalla salaisella äänestyksellä.

Tappio näinkin suuressa kysymyksessä tietäisi mahdollisesti hallituksen kukistumista jo kauan ennen vuoden 1971 maaliskuuta, jolloin sen hallituskausi päättyy.

Konservatiivinen oppositio voisi käyttää tilannetta muodostamalla väliaikaisen liiton lakkokieltolakia vastustavien labourin jäsenten kanssa. Konservatiivit voisivat hyvinkin äänestää ehdotuksia vastaan, esimerkiksi sellaisella varauksella, ettei ne mene tarpeeksi pitkälle ammattiliittojen valtuuksien rajoittamisessa.

Englantilainen arvio NL:n merimahdista

Lontoo. — Neuvostoliiton todellisena pyrkimyksenä Välimerellä on päästä Intian valtamerelle johtavan Suezin reitin valvontavallaksi, väittää Englannin johtaviin puolustusasiantuntijoihin kuuluva Alastair Buchan.

Buchan mainitsee artikkelissaan "The Communist Military Potential in Europe", että Neuvostoliitto on maailman toiseksi vahvin merivalta. Ennen muuta sillä on sukellusvenelaivasto, joka on noin kaksi kertaa niin suuri kuin kaikkien NATO-maiden sukellusvenelaivastot yhteensä. Se käsittää 380 vedenalaista, joista noin 88 pystyy laukaisemaan ohjuksia.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
122 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantai — torstai 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—6.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Suurjuhla-asiain yksityiskohtaista ja täydellistä järjestelyä varten pidetään osaston, Kaiku-kuoron, orkesterin naistenkerhon sekä v.- ja u.-seura Iskun yhteinen kokous sunnuntaina, huhtikuun 27 pnä alkaen klo 2 ip.

Toivottavasti kaikki huomioivat tämän kutsun.

* * *

Jack Stokes, Thunder Bay vaalipiirin edustaja Ontarion lainlaatijakunnassa, arvosteli pääministeri Robartsin hallitusta siitä, kun se ei ole toteuttanut medicare-ohjelmaa, huolimatta siitä, että Ottawassa on $175 milj. joutavana käyttämättä. Se odottaa vain Robartsin sanomaa 'Yes' ja sitä aletaan käyttämään sekä vakuutus toteutetaan. Stokes puhui Fort Williamin vaalipiirin NDPn kokouksessa. — ATH.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Haluan esittää kauneimmat kiitokset Finlandia-kuoron puolesta kaikille konsertissa avustaneille henkilöille, taiteilijoille ja suurelle läheltä sekä kaukaa tulleelle yleisöjoukolle. Eipä muuta kuin, että eläköön toveruus keskuudessamme ja Kalevan kansan laulut, soitot ja runot.

Nyt voimmekin sitten ottaa oikein lujasti kiinni Suurjuhlaohjelman harjoitteluun ja ryhtyä samalla Port Arthurin matkavalmisteluihin.

Kesäkin tänne Torontoon näyttää tulevan, sillä maa alkaa vihertämään ja lämpömittarit osoittavat 65 astetta yläpuolella nollan F.

Siis oikein hauskaa kevättä kaikille. — J. N.

McGovern: NATO-sopimus aikansa elänyt

New York. — Senaattori George McGovern vaati Yhdysvaltoja arvioimaan vakavasti uudelleen NATO:n ja SEATO:n sotilasliitot puhuessaan Amerikan poliittisten ja yhteiskuntatieteiden akatemian vuosikokouksessa. Näiden järjestöjen perustamisen jälkeen on kansainvälinen tilanne muuttunut perusteellisesti. Hän sanoi NATO:n vanhentuneeksi ja epäili 300,000 amerikkalaissotilaan Eurooppaan sijoittamisen tarkoituksenmukaisuutta. SEATO on John Foster Dullesin harkitsemattoman työn hedelmä, hän sanoi. McGovern kannatti myös Varsovan liiton maiden vetoomusta yleiseurooppalaisen turvallisuuskonferenssin pitämisestä.

USA:n ja Ruotsin välit huononevat

Tukholma. — Yhdysvaltain ja Ruotsin väliset suhteet ovat huonot ja huononevat jatkuvasti, sanoi Yhdysvaltain entinen Suomen suurlähettiläs Carl Rowan Tukholmassa äskettäin pitämässään esitelmässä.

Rowan vierailee Tukholmassa selostaakseen maansa nykyistä sisä- ja ulkopolitiikkaa siellä oleville amerikkalaisille sanomalehtien ja uutistoimistojen kirjeenvaihtajille.

Pohjois-Vietnamin tunnustaminen oli Ruotsilta loukkaus Yhdysvaltoja kohtaan, etenkin kun ottaa huomioon tunnustamisen ajan kohdan, hän sanoi.

Rowan oli surlähettiläänä Helsingissä v. 1963. Presidentti Johnson kutsui hänet v. 1964 Yhdysvaltain tiedotustoimiston päällikoksi. Nykyisin hän toimii kommentoijana radiossa, televisiossa sekä lukuisissa sanomalehdissä.

Dmitri Gudkov:

Ex-kenraalit suosiossa

"... he palvelivat Hitleriä, Adenaueria ja Kiesingeria. Nyt he haluavat ansaita." Näin kirjoitti jokin aika sitten aikakauslehti Stern länsisaksalaisista ex-kenraaleista. Eläkkeelle siirryttyään kenraalit eivät ole jääneet toimettomiksi; he ovat sijoittuneet Länsi-Saksan sotateollisuuden palvelukseen. Spiegel kirjoittaa, että eläkkeellä olevaa kenraalia pidetään hyvänä mainoskilpenä toiminimille, jotka tuottavat aseita ja varusteita Bundeswehrille. Firmat maksavat eläkkeellä olevalle "korkeimmalle sotilaalle" jopa 5,000 D-markkaa kuukaudessa. Tällöin ei vaadita erityistä pätevyyttä tai erikoistietoja: tunnettu nimi ja korkea sotilasarvo riittävät. Sillä liikkeet antavat uusille työntekijöilleen vain yhden tehtävän: heidän on solmittava kontakteja ja "avattava ovet" Bonniin. Erään suuren konsernin johtaja sanoi uudesta "kollegastaan" "Vanha kenraali tuntee tuhansia ihmisiä ja on kaikkien kanssa sinut."

Exkenraaleilla on sotateollisuudelle sitä suurempi merkitys, kun odotettavissa on uusi tilausten virta. Tästä puhutaan avoimesti Länsi-Saksan hallituksen julkaisemassa "Valkoisessa kirjassa", joka on itse asiassa Bonnin laajojen sotavalmistelujen avoin ohjelma. Sen mukaisesti Bundeswehrin vahvuutta lisätään lähikuukausien aikana 20,000 hengellä. Sotilasbudjetti kasvaa kahdella miljardilla markalla vuodessa. Lähimpien neljän vuoden aikana kulutetaan sen aseistuksen nykyaikaistamiseen jättiläismäinen summa, 22 miljardia D-markkaa.

Tällaisen "kakun" jakamiseen tarvitaan "omia miehiä". Tähän tarkoitukseen vanhat kenraalit soveltuvat parhaiten. Eräs ensimmäisistä uudelleen palvelukseen astuneista kenraaleista oli eläkkeellä oleva prikaatinkenraali Herbert Becker. Ennen eläkkeelle siirtymistään hän johti länsisaksalaisen lentotukikohdan rakentamista Portugaliin. Eläkkeelle siirryttyään hän astui Bundeswehrille ammuksia valmistavan portugalilaisen toiminimen palvelukseen. Tällä hetkellä tämä "Straussin suosikki" palvelee Rheinmetallkonsernia. Prikaatinkenraalin esimerkkiä seurasi länsisaksalaisten ilmavoimien entinen päällikkö kenraaliluutnantti Werner Panitzky, joka natsivallan aikana oli palvellut Göringin operatiivisessa esikunnassa "Starfighterien" kuululsan skandaalin jälkeen v. 1966 hänet valittiin "Europavia — Deutschland GMBH:n" tarkkailuneuvoston puheenjohtajaksi; kysymyksessä on tällä hetkellä eräs Länsi-Saksan parhaiten menestyvistä toiminimistä, joka tuottaa helikoptereita.

Kenraalimajuri evp. August Hentz — Karlsruhessa sijaitsevan 2. ilmadivisioonan entinen komentaja, edustaa nykyisin amerikkalaisen Boeing-ryhmän intressejä. Ex-kenraali Henning Wilke, joka aikaisemmin komensi Hannoverin sotilaspiiriä, puolustaa nyt Dernier'in lentokonefirman intressejä. Kenraali Joachim Freyer, maavoimien pääesikunnan entinen huoltopäällikkö, työskentelee nykyisin "Industrie Werker Saar GMBH:n" palveluksessa, joka toimittaa Bundeswehrin tilauksia. Prikaatinkenraali evp. Willy Antrup esiintyy elektronivälineitä valmistavan toiminimen "Technische Werke Fritz Hellige & Co:n" edustajana. Eräs tunnetuimmista ja vaikutusvaltaisimmista "asiamiehistä" on kenraaliluutnantti evp. Helmuth Meder. Hitlerin aikana hän komensi SS-divisioona "Suur-Saksaa". Hänet on tuomittu Neuvostoliitossa sotarikoksista. Adenauerin ja Kiesingerin aikana hän oli Bundeswehrin maavoimien pääesikunnan sotilashallinnon päällikkönä. Nykyisin hän toimii "Bell'in" ja "Rheinmetall'in" aseita valmistavassa toiminimessä.

Sotakonsernit löytävät käyttöä kenraalien lisäksi myös alempiarvoisille upseereille. Esimerkiksi eversti evp. Heinrich Moog, joka viime vuoden syksyyn saakka johti puolustusministeriön taloudellista osastoa, on nykyisin neuvonantajana Bundeswehrille sotilasliikennelentokoneita toimittavassa toiminimessä.

Parhaillaan luodaan Länsi-Saksan uutta sotilasteollista ryhmää, mikä tarkoittaa Bundeswehrin ja sotateollisuuden läheistä elimellistä yhteenkasvattamista. Näiden piirien etujen mukaista on kaikenlainen jännityksen kiristäminen maailmassa: he käyttävät sitä asetuotannon lisäämiseen ja viime kädessä valtavan suurien voittojen keräämiseen.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

MUISTILISTA

"Markkinatanssit" Finnish-haalilla perjantaina, tk. 25 pnä kello 7.30 illalla.

Markkinatanssien valmistamistalkoot Finnish-haalilla torstaina, tk. 24 pnä kello 6.30 ip. Komitean viimeinen kokous on keskiviikkona kello 6.30 ip.

Laatikkopäivälliset Finnish-haalilla. Sävel-kuorolaisten toimesta sunnuntaina, tk. 27 pnä.

Beaver Laken haalilla on seurapelit tänä sunnuntaina, alkaen kello 12 ja maanantaina, tk. 21 pnä elokuvaesitys "Al" yli päästä perhanaa", alkaen kello 8 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Finnish-haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
174½ PARIS ST. SUDBURY

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

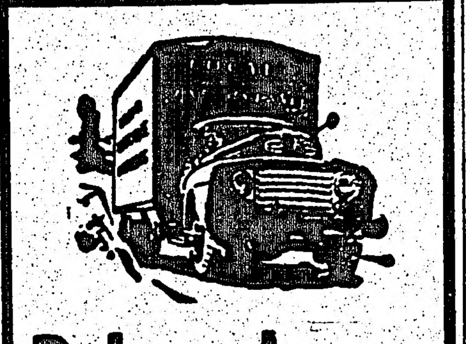

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKAN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SAILYTETAAN — LÄHETETAAN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURYN UUTISIA

MAIDON HINNAT NOUSEVAT

Sudburyn Co-op-meijeri tiedoitti tällä viikolla asiakkailleen, että maidon hinnat nousevat tänä torstaina yhdellä sentillä eli 38 senttiin kvartilta kohti. Kolmen kvartin "jugin" hinta nousee $1.02:n Maidon hinnan nostamisen syyksi mainitaan työläisille maksettavat palkankorotukset.

KAUPUNGILLE UUSIA YLEISIÄ PUHELIMIA

Kaupunginvaltuuston kiinteistökomitea hyväksyi tällä viikolla Sudburyn keskikaupungille viisi uutta yleisten puhelinten sijaintipaikkaa. Komitea hyväksyi yleisten puhelimien asentamiseksi Durham ja Elm katujen kulmaukseen — kolme puhelinta — sekä yhden puhelimen Van Horne-kadulle lähelle Drinkwater-katua ja yhden puhelimen Cedar-kadun pohjoispuolelle.

VESIHALLINNON VUOSIBUDJETTI

Yleisten töiden komitea hyväksyi tällä viikolla kaupungin vesihallinnon $1,225,000 budjetin vuodelle 1969, mutta se tarvitsee vielä kaupunginvaltuuston ja kontrollilautakunnan hyväksymisen.

Viime vuonna vesihallinnon budjetissa esiintyi $117,000 vajaus, mutta vesitaksoja korotettiin tänä vuonna vajauksen tasoittamiseksi. Kuluttajilta odotetaan tänä vuonna tulevan vesimaksutuloina $921,000.

Kaupunki tutkii mahdollisuuksia toisen työvuoron käynnistämiseksi välttyäkseen ylityökorvauksilta, sanoi kaupungin apulaisinsinööri Herb Akehurst. Kaupunki aikoo asentaa noin 300 taloon vesimittarit. Nämä talot maksavat vedestä tällä hetkellä yleisen taksan (flat rate) mukaan.

MYYKÄÄ NYT
Kevään tullessa tulee olemaan kysyntää järvenranta tonteista, kesähuviloista, taloista, kaksoistaloista ja kerrostaloista.
On hyvä aika myydä.
Keskustelkaa kanssamme kiinteistönne myynnistä — ilman sitoumuksia.
Kiinteistömarkkina on hyvä
Soittakaa Linda Hotille, myyntien edustajallemme konttoriin 674-1942 iltasin kotiin 673-8317
J. A. CAMPBELL LIMITED
Puh. 674 1942
174 Larch St. Sudbury
17. 24. 1. 8.

MOKKANAHKA
(Suede)
TAKIT
ja muut nahkavaatteet
EXPERTTITAIDOLLA PUHDISTETAAN
Tuokaa ne meille nyt. Postipalvelu myös käytettävissä. Starlite Cleaners on varustettu siten, että kykenee EXPERTTITAIDOLLA puhdistamaan kauniit mokkanahkatakkinne ja nahkavaatteenne Regent kadun laitoksessaan.
STARLITE
PERLUXE CLEANERS
1610 REGENT STREET SOUTH
LOCKERBYN ALUEELLA
E.I. 17—J.6

UUSI LENTOKENTTÄRAKENNUS "LÄHEMPÄNÄ"

Sudburyn lentokenttäkomissionin sihteeri Pat Murphy sanoi komission jäsenille, että uuden lentokenttärakennuksen piirustukset ovat alustavassa vaiheessa, että töiden pitäisi alkaa tänä vuonna, ja että rakennuksen pitäisi valmistua ensi vuoden kuluessa.

Liittohallituksen liikennelaitosministeriö tiedoitti aikaisemmin, että Sudburyn lentokenttäpalvelumahdollisuuksia olisi lisättävä uusien DC-9-1merkkisten suihkumoottoreilla varustettujen matkustajakoneiden vuoksi. Näiden koneiden pitäisi tuleman Air Canadan nykyisten Viscount-koneiden tilalle tulevaisuudessa. DC-9 matkustajakoneet kuljettavat 90 matkustajaa, verrattuna 48 matkustajaan pienemmissä koneissa Sudburyn lentoliikenteen uskotaan lisääntyvän puolella 10 vuoden kuluessa.

Ennätysmäärä ovipalkintoja karnevaaleissa

Kaikki merkit viittaavat siihen, että huhtikuun 25 pnä Finnish haalilla pidettäviin vuotuisiin kevätkarnevaaleihin saadaan ennätysmäärä todella arvokkaita ovipalkintoja ja ennätysmäärä tanssiyleisöä.

"Markkinatansseja" valmistavan komitean rekisteeraaja Senja Suksi tiedoitti eilen illalla, että tähän mennessä on jo saatu 70 hienoa palkintoa — miesten ja naisten valmistamia käsitöitä, taidemaalauksia ja muita. "Linnun silmäys" näistä hyvistä käsitöistä ja muista antoi seuraavanlaisen yleiskuvan:

2 pihakiikkua, 1 virkattu peite, 1 "tilkkupeite", naisten aamutakki, 5 lattiamattoa, 3 tuolia, 2 käsin maalattua seinätaulua, 1 saunan kiuas, 4 pöytää, 2 kudottua naisten villatakkia, 11 paria (kudottuja) miesten sukkia, 8 sohvatyynyä, 1 "linnun koti", 1 sängyn peite, 2 puukauhaa, 1 kylpyhuoneen koriste, 2 paria kudottuja aamutossuja, 5 esiliinaa, 1 käsin ommeltu seinätaulu, 5 paria tyynyliinoja, 2 hartialiinaa, 6 virkattua liinaa, patalappuja, naisten yöpaita, tiskipyyhkeitä, pöytäliinoja, "connister set" (kahvin, sokerin, jauhojen ja teen säilytystä varten), käsineitä, kampoja, puusta valmistettu lipasto, "garving set" (veitsiä jne), naisten kudottu käsilaukku.

Kun lisää lahjoituksia tiedetään olevan tulossa, niin ilman muuta voidaan olettaa, että tämän kevään "karnevaalitansseihin" tulee ennätysmäärä hienon hienoja ja arvokkaita ovipalkintoja.

Suuren tanssiyleisön mukavuutta silmällä pitäen järjestetään pöydät haalin juhlasaliin ja tanssi alkaa jo kello 7.30 illalla. Soitosta vastaa Leo Niemen yhtye. Markkinatansseissa tavataan — Makkaratikun veistäjä.

SUDBURYN
SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori, puhelin 674-6583.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Frederick Lindala kuoli tiistaina

Sudburyn alueella koko elämänsä asunut Frederick Kauno Lindala, Denison-kunnasta, kuoli tiistaina iltapäivällä kotonaan, pitkällisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 53 vuoden ikäinen.

Lindala syntyi ja sai koulutuksensa Whitefishissa ja hän työskenteli mekanikkona Carman-rakennusyhtiön palveluksessa.

Lähinnä suremaan jäi yksi poika Ron, Torontossa, tytär Anita, Buffalossa, neljä lastenlasta, äiti Hilma Lindala Whitefishissa ja yksi veli Whitefishissa sekä yksi sisko Sault Ste. Mariessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa ja hautaus tapahtuu Whitefishin United kirkosta perjantaina, huhtikuun 18 päivänä kello 11 aamulla. Hautausseremonian suorittaa pastori P. J. Parkin. Hautaus Whitefishin hautausmaahan.

Nixon aikoo lisätä köyhien avustusta

Washington. — Presidentti Richard Nixon ilmoitti tällä viikolla liittohallituksen budjetissa tehtävistä ankarista supistuksista, joiden avulla lisätään taistelua köyhyyttä vastaan. Hän sanoi supistuksia tehtävän ulkomaanapu-, avaruus- ja maatalousohjelmassa.

Presidentti Lyndon Johnsonin esittämästä 1970 talousvuoden budjetista vähennetään Nixonin lausunnon mukaan $4 miljardia.

Valkoisesta talosta ilmoitettiin, että Nixonin budjetissa arvioidaan heinäkuun 1 päivänä alkavan tilivuoden aikaan menojen nousevan $192.9 miljardiin ja tulojen $198.7 miljardiin.

Talousvuoden aikana ennustellaan $5.8 miljardin ylijäämää, mikä olisi suurin vuoden 1951 jälkeen ja neljänneksi suurin USA:n historiassa.

$4 miljardin supistuksen sanotaan sisältävän $1.1 miljardin vähennyksen puolustusmenoista ja loppusumman koostuvan kotimaisista sisäpoliittisista ohjelmista, joista ilmoitetaan myöhemmin

Budjettipäällikkö Robert Mayo sanoi liittohallituksen avun köyhille lisääntyvän 10 prosentilla Nixonin budjetissa, eli $26.9 miljardiin kuluvan talousvuoden $24.4 miljardista.

Asbestiteollisuus vieraassa kontrollissa

Ottawa — Vaikka Canada onkin "vapaan maailman" pääasiallinen asbestin tuottaja, niin koko Canadan asbestikaivosteollisuus on melkein täydellisesti ulkomaalaisen pääoman kontrollissa.

Ainoastaan Neuvostoliitossa tuotetaan enemmän asbestia kuin Canadassa.

Canadair-yhtiön äskettäin suorittama Asbestos Corporation osto on melkein kokonaisuudessaan siirtänyt Canadan asbestikaivosteollisuuden ulkomaalaisten käsiin.

Asbesti on Canadan kuudenneksi tärkein vientimineraali. Canadan asbestiteollisuuden tuotteet myydään 95 prosenttisesti ulkomaille. Viime vuonna asbestia myytiin Canadasta $180 miljoonan arvosta. Asbestin viennin rahallisen arvon ohittivat ainoastaan öljy, rautamalmi, nikkeli, kupari ja alumiini.

Poliisi erotettiin

Mount Forest, Ont. — Tämän noin 40 mailin päässä Kitcheneristä sijaitsevan kauppalan poliisi erotettiin virasta tällä viikolla kun valtuusto sai tietää, ettei poliisi ole Canadan tai minkään brittiläisen maan kansalainen.

Ter Malling, 33, sanoi tulleensa Tanskasta Canadaan 2,5 vuotta sitten ja kertoi erään henkilön, jota vastaan hän oli nostanut syytteen, nostaneen syytteen ettei hän ole Canadan kansalainen.

Tilatkaa Vapaus

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Pääsiäiskukkien hoitoa

Moneen kotiin ilmestyi pääsiäisen aikana joko lahjaksi saatu tai itse ostettu ruukkukukka hortensia (hydrangeas) tai pääsiäislilja (lilies), joista kumpikin on tähän aikaan vuodesta hyvin suosittu. Nämä kukat voi hyvällä hoidolla saada uudelleen kukkimaan seuraavien Ontarion maanviljelys ja ravintoosaston antamien ohjeiden mukaan.

Hortensiallekin on kukinnan jälkeen annettava paljon vettä ja valoa, vaikka suoranaista auringon paistetta onkin karttettava. Kukinnan jälkeen kasvi leikataan suunnilleen puolesta välistä. Kun ulkoa on pakkasen pelko haihtunut voidaan kukka purkkineen istuttaa multaan tai peat mos alustaan varjoisaan paikkaan. Kukalle on annettava kesän aikana joka kahden viikon kuluttua iron sulfate lannoitetta (1 unssi 2 gallonan vesimäärään).

Elokuun alussa hortensia muutetaan aurinkoiseen paikkaan. Ennen syyskylmiä kasvi viedään kylmään ja pimeään, kuten kellariin. Ravintoa ei tarvitse enää antaa. Samoin kastelua on vähennettävä, mutta kasvin ei saa antaa kuivaa. Kasvin lehdet putoilevat tänä ajanjaksona.

Jotta hortensia kukkisi seuraavaksi pääsiäiseksi on kasvi tuotava lämpimään ja valoisaan paikkaan heti joulun jälkeen. Ravinnonanto kasville taas aloitetaan.

Pääsiäislilja ei kuki toista kertaa sisällä. Se kukkii kyllä ulkona elokuun lopussa ja syyskuun alussa jos sitä hoidetaan. Pääsiäiskukinnan jälkeen kasvia kastellaan edelleen ja sille annetaan paljon valoa, mutta ei suoranaista aurinkoa.

Keväisten kylmien ilmojen mentyä lilja istutetaan ulos, mukula parin tuuman multakerroksen peittoon. Joka neljän viikon kuluttua liljalle annetaan ravintoaineita. Pääsiäislilja kukkii jälleen loppukesällä.

Kevät on maalaamisen aikaa

Johan laulussakin sanotaan: "Kevät toi, kevät toi maalarit . . ." Kun ilmat lämpiävät, niin moni alkaa katsella talonsa ulkopuolta sillä mielellä, että se tarvitseisi uuden maalikerroksen. Maalaustyön voi suorittaa oman perheen voimin ja siten säästää. Mutta työssä tulee olla huolellinen ja ennenkaikkea kiipeillessään varovainen, ettei sattuisi loukkaantumisia ja putoilemisia. On parempi siirtää portaita hiukan useammin, siten tulee työ parempaa jos säästyy kurkottelulta.

Sanotaan, että juuresta latvaan noustaan, mutta maalaushommassa se ei pidä paikkaansa. Maalaaminen aina aloitetaan ylhäältä ja tullaan alaspäin. Jos huoneen katto maalataan, niin se tehdään tietysti ennen kuin ryhdytään seinien maalaamiseen.

Maalattavan pinta on ensin aina puhdistettava. Sisäseinät voi pestä ja kaikki irtonaiset paperit ja maalit raapitaan pois. Maalaamiseen on ryhdyttävä kuivana päivänä ja se onnistuu parhaiten varjon puolelta, joten auringossa maalaamista on vältettävä, jos suinkin mahdollista.

Paremman tuloksen saa, jos sivelee useamman ohuemman maalikerroksen kuin jos maalaisi vain kerran paksulla maalilla. Tietysti maalin on annettava täydellisesti kuivaa maalaamisten välillä. Ennen työhön ryhtymistä on aina luettava maalipurkissa olevat ohjeet, siten saa kauniimpaa jälkeä ja voi nauttia työnsä tuloksista.

Tänä keväänä on suositeltu puutarhakaluston maalaamista samalla maalilla kuin talon räystäät, ikkunapuitteet ja muut "trimmaukset". Se antaa ulkokalustoille olohuoneen tunnun. Nykyisin on melkein kaikissa värisävyissä saatavana ulkoilmaa kestävää maalia, joten valinnan varaa on. Maalaustyö on hauskaa kunhan sitä ei vain tehdä kellon kanssa kilpaa, jolloin jälki ei aina ole kaikkein paras.

Banaani-suklaa-piirakka

Piirakan pohjaan tarvitaan:
1¼ kkp graham korppumurusia
¼ kkp pehmeää voita tai margariinia
¼ kkp sokeria

Kaikki aineet sekoitetaan keskenään ja painellaan tiiviiksi 9-tuumaisen piirakkavadin pohjalle ja reunoihin. Paistetaan 375 F-asteisessa uunissa 8 minuuttia. Annetaan jäähtyä.

Piirakan sisus:
1 paketti (3⅝ oz) suklaavanukasta
2 kkp maitoa
2 kkp banaania

Suklaavanukas valmistetaan paketissa olevan ohjeen mukaan ja annetaan jäähtyä. Banaanit kuoritaan ja paloitellaan piirakan kuoren päälle. Suklaavanukas kaadetaan pinnalle. Piirakka annetaan olla jääkaapissa ainakin pari tuntia ennen tarjoamista. Jos halutaan, niin piirakan voi vielä koristaa banaaniviipaleilla ja kermavaahdolla.

Paprikabanaanit

Simpukan- tai voitaikinakuorissa tarjottava kuuma banaanipaistos on maukas, kevyt ja koristeellinen iltapala, josta helposti koituu kiitosta emännälle. Ja vaikka tämä ruokalaji valmiina näyttää huolitellulta ja suuritöiseltä, sen teko sujuu nopeasti.

Neljään annokseen tarvitaan neljä banaania (ei liian kypsiä), raastettua juustoa, paprikajauhetta sekä voiteluun voita tai margariinia.

Ruoka voidaan valmistaa perinteellisissä simpukankuorissa, joita on myytävänä talouskaupoissa, tavallista matalareunaista vuokaa tai voitaikinasta tehtyjä kuoriaisia, joita saa ostaa valmiina leipäkaupoista.

Simpukankuoret tai vuoat voidellaan voilla tai margariinilla. Banaanit leikataan viipaleiksi ja pannaan vuokiin tai kuoriin. Pinnalle ripotellaan paprikajauhetta ja annos peitetään juusto-raasteella. Kuorrutetaan paistinuunissa ja tarjotaan kinkun kanssa.

* * *

Kuoritut banaanit eivät tummu, jos ne kastetaan sitruuna- appelsiini- tai greippimehuun. Banaanisoseen kaunis keltainen väri säilyy, jos siihen lisätään hiukan sitruunamehua.

Myrsky surmasi 250

Dacca, Pakistani. — Pakistanin uutistoimisto tiedoitti tällä viikolla, että Daccan alueella riehunut raju myrsky surmasi vähintään 250 henkilöä ja aiheutti vammoja yli 3,000 ihmiselle. Noin 90 mailin tuntivauhdilla riehuneen pyörremyrskyn sanotaan tuhonneen rakennuksia ja kiskoneen puita juurineen maasta tässä Itä-Pakistanin pääkaupungissa.

Seuraavan sukupolven lahjakkaimmat canadalaiset tulevat Newfoundlandista ja Quebecista, ja he tulevat pelastamaan Canadan liittovaltion, sanoo Newfoundlandia parlamentissa ja hallituksessakin aikaisemmin edustanut J. W. Pickersgill.

+
Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

VUOTUISET KANSAN SUOSION VOITTANEET
KEVÄTKARNEVAALI — MARKKINATANSSIT
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Perjantaina, huhtikuun 25 pnä
alkaen kello 7.30 illalla
KYMMENIÄ ARVOKKAITA LAHJAVOITTOJA
hienoja puutarhakiikkuja, hyvä saunan kiuas, pihatuoleja, pöytiä, maalauksia, tyynyjä, hieno tilkkupeite, sukkia, esiliinoja, mattoja ym.
Soittaa LEO NIEMEN YHTYE
Simaa ja pikkuleipiä tavallisen ravintolatarjoilun lisäksi
OVILIPUT 25c TAI 5 KPL. $1.00
(Kaksi lippua tarvitaan sisäänpääsyyn)
KAIKKI TERVETULLEITA!

MIKÄ ON SE JOSTA MONET IHMISET EIVÄT AJATTELE KUIN JÄLKEEN UUDEN AUTON OSTON?

Mikä se on? . . .
Malli? . . .
Toiminta? . . .
Mukavuus? . .
"SPEEDY" EMPIRE MOTORSISSA USKOO, ETTÄ SE ON HYVÄ HUOLTO
Se on jotain josta monet ihmiset pitäisi ajatella ennen uuden auton ostoa. Malli, toiminta ja mukavuus ovat tärkeitä huomioida valitessanne uutta autoa . . . mutta Empire Motors uskoo, että hyvä huolto merkitsee paljon enemmän kautta vuosien. Me haluamme tyydyttää asiakkaitamme myös myymiemme autojen huoltamisella, siksi olemme myymiemme autojen takana . . . AMBASSADOR-, REBEL-, RAMBLER-, JAVELIN- ja AMX AUTOJA . . . AMERICAN MOTORSIN valmistamia jotka TARJOAA ENEMMÄN TÄNÄ VUONNA KUIN KOSKAAN ENNEN . . .
Muistakaa, EMPIRE MOTORSISSA . . .
SPEEDYN BONUS TARJOUS:
VOITTE VOITTAA VAPAAN MATKAN HAVAIJIIN
Tilatkaa teidän VAPAA "MEDICAR" tarkastus.
Kun sanomme hyvä huolto . . . tarkoitamme juuri sitä!
TYKO TAMMI, suomalainen myymämiehemme on aina valmis antamaan Teille yksityiskohtaiset tiedot.
Empire MOTORS
695 KINGSWAY PUH. 674-7535
17. 24.